

Παρουσίαση έρευνας με τίτλο:

«Διάγνωση δεξιοτήτων του επαγγέλματος του Δημοσιογράφου υπό το πρίσμα των εργασιακών, ψηφιακών και επιδημιολογικών επιδράσεων»

Διάγνωση δεξιοτήτων του επαγγέλματος του Δημοσιογράφου υπό το πρίσμα των εργασιακών, ψηφιακών και επιδημιολογικών επιδράσεων

Ομιλητές:

- **Δημήτρης Παϊταρίδης**
Επίκουρος Καθηγητής Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων
- **Κώστας Μπουκουβάλας**
Υποψήφιος Διδάκτωρ-Στατιστικός αναλυτής του ΙΝΕ ΓΣΕΕ
- **Συγγραφέας:** Χριστίνα Παρασκευοπούλου
- **Επιστημονική επιμέλεια:**
Ελίνα Δρακάκη, Κώστας Μπουκουβάλας, Δημήτρης Παϊταρίδης
- **Υπεύθυνη έργου:** Αλίκη Κύρου

Δομή της παρουσίασης

1

ΜΕΡΟΣ Ι.

Εννοιολογικό & θεωρητικό πλαίσιο: βασικές κατευθύνσεις και παραδοχές

2

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Παρουσίαση και ανάλυση ευρημάτων για το επάγγελμα του Δημοσιογράφου

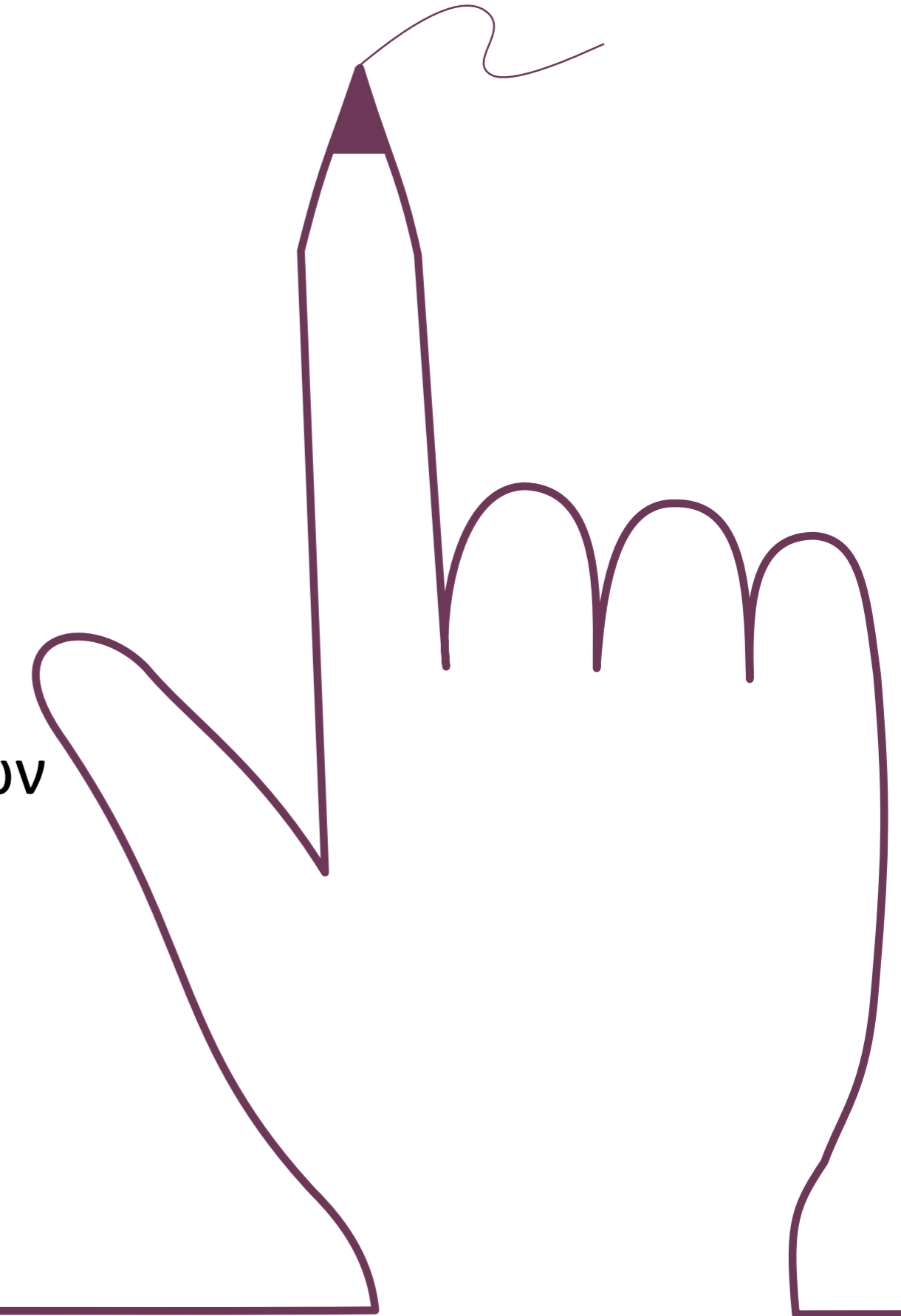
3

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

3.1. Δομικοί παράγοντες που επιδρούν στην απόκτηση και αναβάθμιση δεξιοτήτων

3.2. Απόκτηση δεξιοτήτων μέσω της εκπαίδευσης και της εργασιακής εμπειρίας

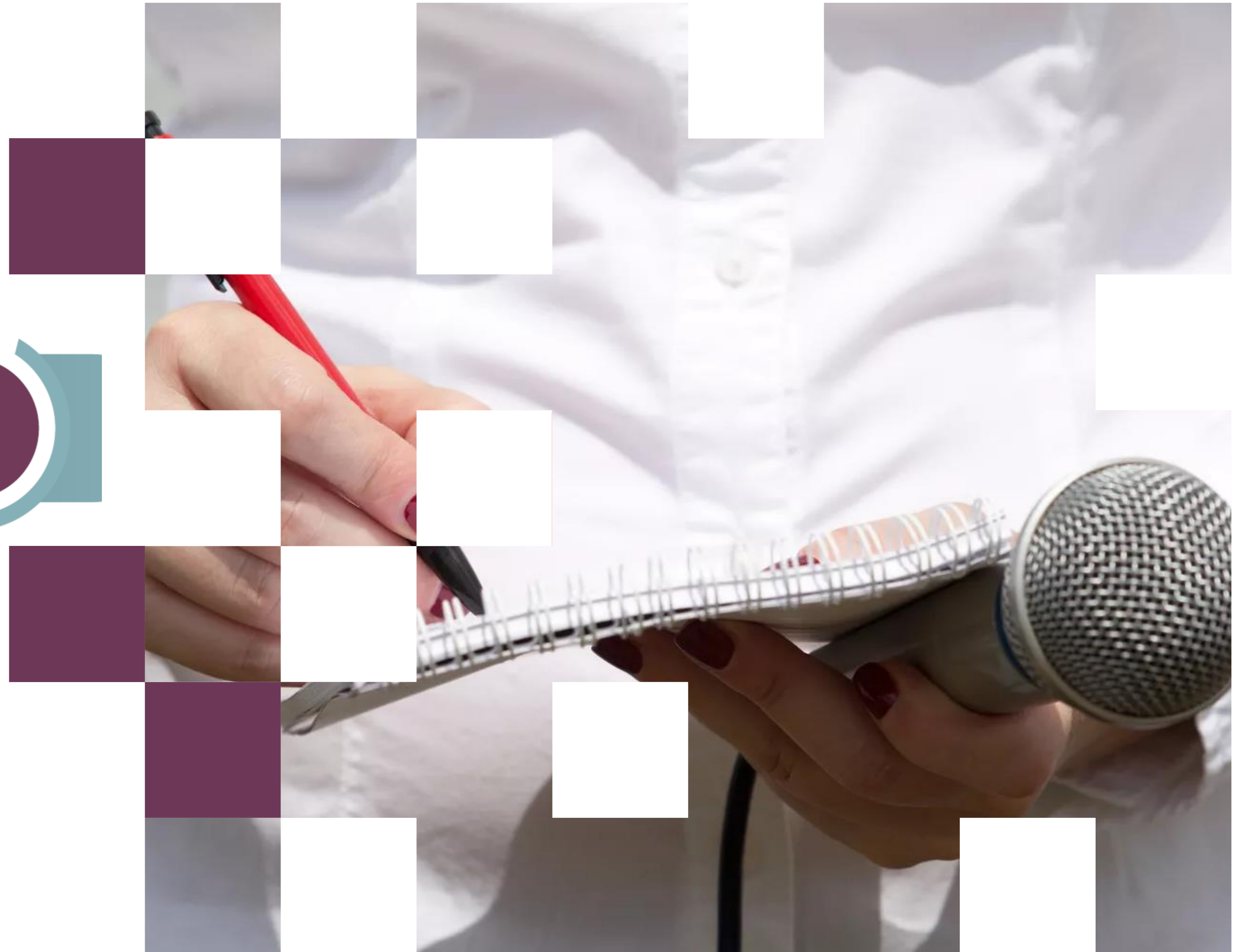
3.3. Διερεύνηση δεξιοτήτων στο επάγγελμα

ΜΕΡΟΣ Ι.

1

**ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ & ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ:
ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ**

Θεωρητικό πλαίσιο – Άξονες ανάλυσης (1/3)

1

**Άξονας 1: Δομικοί παράγοντες που επιδρούν
στην απόκτηση δεξιοτήτων**

- Τομείς αιχμής ελληνικής οικονομίας
- Δομή αγοράς εργασίας (εργασιακές σχέσεις)
- Τεχνολογική μεταβολή (Ψηφιοποίηση – Αυτοματοποίηση)
- COVID-19

Θεωρητικό πλαίσιο – Άξονες ανάλυσης (2/3)

2

Άξονας 2: Βασικές διαδρομές απόκτησης δεξιοτήτων

Αναλύονται οι δύο βασικές διαδρομές απόκτησης δεξιοτήτων, ή/και αναβάθμισής τους που είναι η **εκπαίδευση** και η **εργασιακή εμπειρία**.

Ερευνώνται **ατομικά** (φύλο, ηλικία κ.λπ.) και **οργανωσιακά χαρακτηριστικά** (στάσεις και πρακτικές εργοδοτών απέναντι στην κατάρτιση) που επιδρούν σε αυτές τις διαδρομές.

Θεωρητικό πλαίσιο – Άξονες ανάλυσης (3/3)

Άξονας 3: Διερεύνηση των δεξιοτήτων

3

- Απαιτούμενα **εκπαιδευτικά προσόντα** για την εύρεση και αντίστοιχα εκτέλεση της εργασίας
- Αντιλαμβανόμενος **βαθμός κατοχής δεξιοτήτων**
- Αντιλαμβανόμενος **βαθμός απαίτησης δεξιοτήτων** από τους εργοδότες
- Επίδραση **ψηφιακών τεχνολογιών** στις δεξιότητες
- Βαθμός **αντιστοίχισης των δεξιοτήτων** σε σχέση με τις ανάγκες της εργασίας
- Μεταβολή του επιπέδου των δεξιοτήτων στον **τρέχοντα εργοδότη**

Πορεία της έρευνας

1
Θεωρητικό πλαίσιο και
αναλυτική στρατηγική

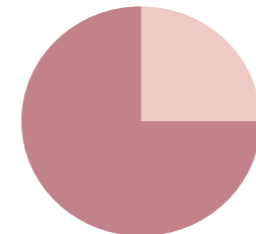
2
Περιγραφή
επαγγέλματος
και δεξιότητες

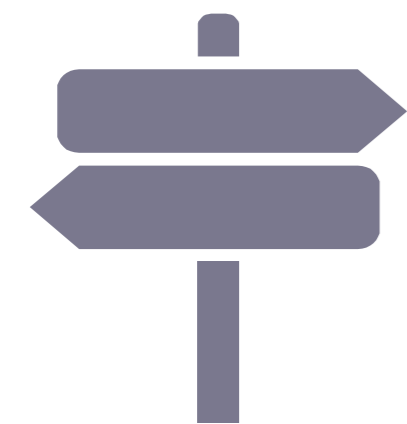
3
Ποιοτική διερεύνηση
αναγκών σε δεξιότητες

4
Ποσοτική διερεύνηση
αναγκών σε δεξιότητες

5
Μεθοδολογική
τριγωνοποίηση –
συνδυασμός ευρημάτων

6
Συμπεράσματα

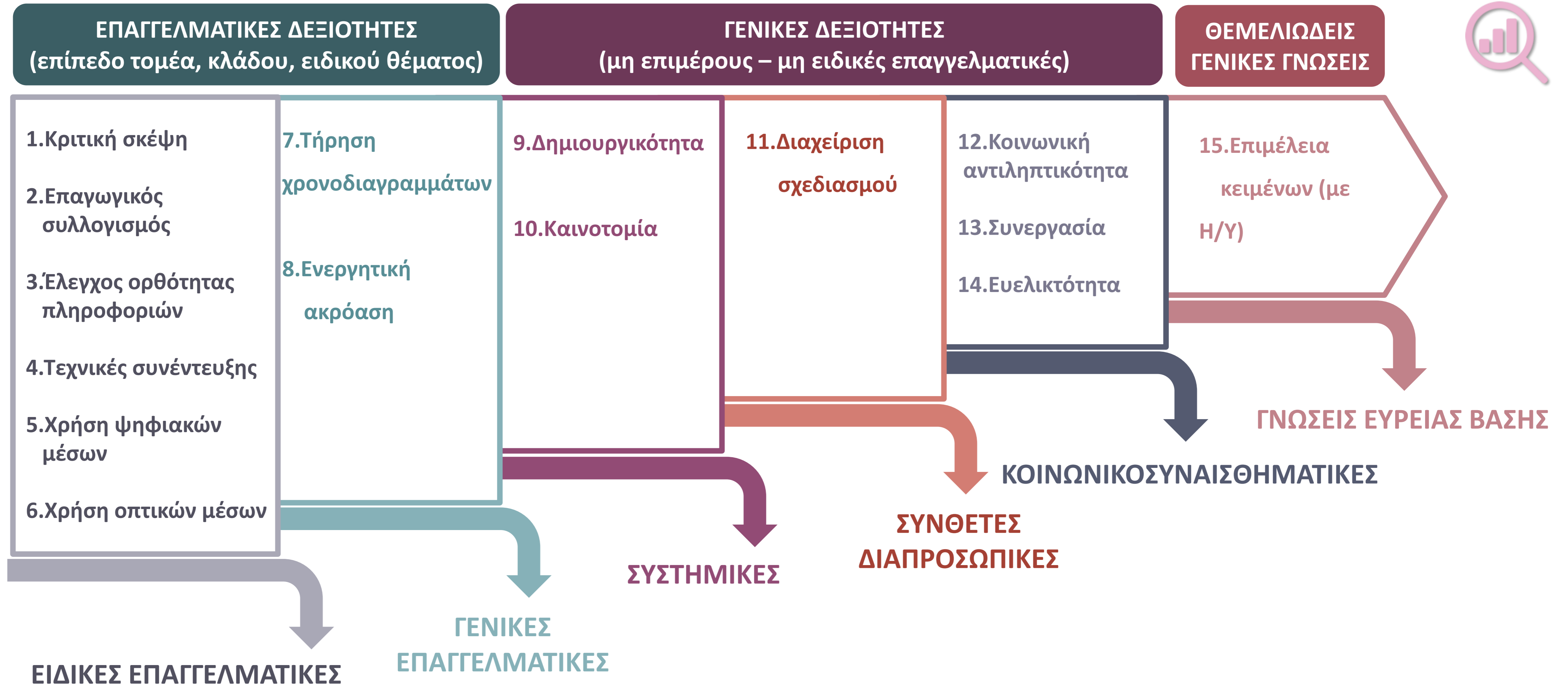
Προσδιορισμός και τυπολογία δεξιοτήτων για το επάγγελμα του δημοσιογράφου (1/2)

Κατηγορία	Δεξιότητες
ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ (Γνώσεις ευρείας βάσης)	1. Επικοινωνία
	2. Γραφή/ανάγνωση/κατανόηση κειμένου
	3. Επιμέλεια κειμένων (με Η/Υ)
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ (μη επιμέρους - μη ειδικές επαγγελματικές)	Κοινωνικο-συναισθηματικές
	4. Υπευθυνότητα
	5. Κοινωνική αντιληπτικότητα
	6. Συνεργασία
	7. Ευελικτότητα
	8. Αυτονομία/Ελευθερία
	Σύνθετες διαπροσωπικές
	9. Επίλυση προβλημάτων
	10. Διαχείριση σχεδιασμού
	Συστημικές
	11. Δημιουργικότητα
	12. Καινοτομία

Προσδιορισμός και τυπολογία δεξιοτήτων για το επάγγελμα του δημοσιογράφου (2/2)

Κατηγορία	Δεξιότητες
<p data-bbox="416 859 1286 915">ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p data-bbox="236 953 1462 1014">(επίπεδο τομέα, κλάδου, ειδικού θέματος)</p> <p data-bbox="149 1483 1552 1540">ΕΠΙΘΥΜΗΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΕΣ</p> <p data-bbox="79 1577 1619 1639">(Προσωπικά χαρακτηριστικά/Στάσεις-Συμπεριφορές)</p>	<p data-bbox="2015 433 2918 489">Γενικές επαγγελματικές δεξιότητες</p> <p data-bbox="1669 521 2269 570">13. Επικοινωνία και Μέσα</p> <p data-bbox="1669 607 2435 656">14. Τήρηση χρονοδιαγραμμάτων</p> <p data-bbox="1669 694 2235 742">15. Ενεργητική ακρόαση</p> <p data-bbox="2015 780 2918 836">Ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες</p> <p data-bbox="1669 868 2085 917">16. Κριτική σκέψη</p> <p data-bbox="1669 954 2342 1003">17. Επαγωγικός συλλογισμός</p> <p data-bbox="1669 1041 2535 1089">18. Έλεγχος ορθότητας πληροφοριών</p> <p data-bbox="1669 1127 2252 1176">19. Τεχνικές συνέντευξης</p> <p data-bbox="1669 1213 2329 1262">20. Χρήση ψηφιακών μέσων</p> <p data-bbox="1669 1300 2269 1348">21. Χρήση οπτικών μέσων</p> <p data-bbox="1669 1487 2908 1536">22. Διαχείριση Εαυτού/ Αυτογνωσία και Αυτοέλεγχος</p> <p data-bbox="1669 1573 2752 1622">23. Κατανόηση και σεβασμός στο διαφορετικό</p>

Οι υπό διερεύνηση 15 δεξιότητες του Δημοσιογράφου

ΜΕΡΟΣ ΙΙ.

2

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ

Ταυτότητα της ποιοτικής έρευνας

ProRata A.E. - ALCO A.E.

Εντολέας έρευνας: ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γ.Σ.Ε.Ε.

Ποιοτική έρευνα μέσω οδηγών συζητήσεων και συνεντεύξεων

Πληθυσμός Στόχος: Άτομα άνω των 18 ετών που εργάζονται ως δημοσιογράφοι καθώς και ως εργοδότες ΜΜΕ

Μέγεθος δείγματος: Έξι εργαζόμενοι που συμμετείχαν στην ομαδική συζήτηση οι οποίοι επιλέχτηκαν τυχαία έπειτα από τηλεφωνική διερεύνηση και έξι εκδότες, διευθυντές και ιδιοκτήτες ηλεκτρονικών και έντυπων ΜΜΕ

Μάιος 2022

prorata |

The pulse of society

EN ISO 27001:2013
No. 20201210004539

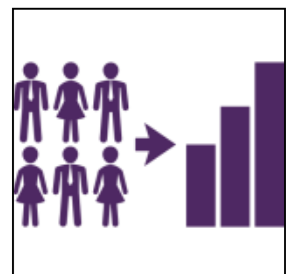
Ταυτότητα της ποσοτικής έρευνας

ProRata A.E. - ALCO A.E.
Εντολέας έρευνας: ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γ.Σ.Ε.Ε.

Ποσοτική Έρευνα με OnLine συμπλήρωση
δομημένου ερωτηματολογίου (CAWI)

Πληθυσμός Στόχος: Άτομα άνω των 18 ετών που
εργάζονται ως δημοσιογράφοι

Γεωγραφική κάλυψη: Σύνολο της επικράτειας

Μέγεθος δείγματος: 200 Δημοσιογράφοι

Δειγματοληψία κρίσης

Μάιος-Ιούνιος 2022

prorata |

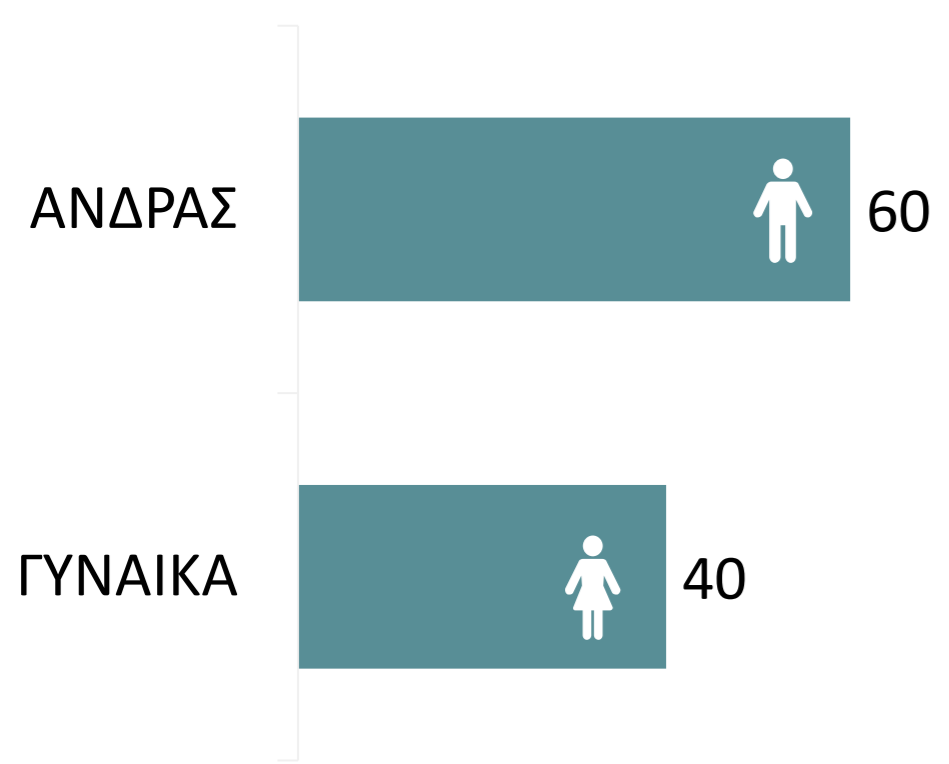
The pulse of society

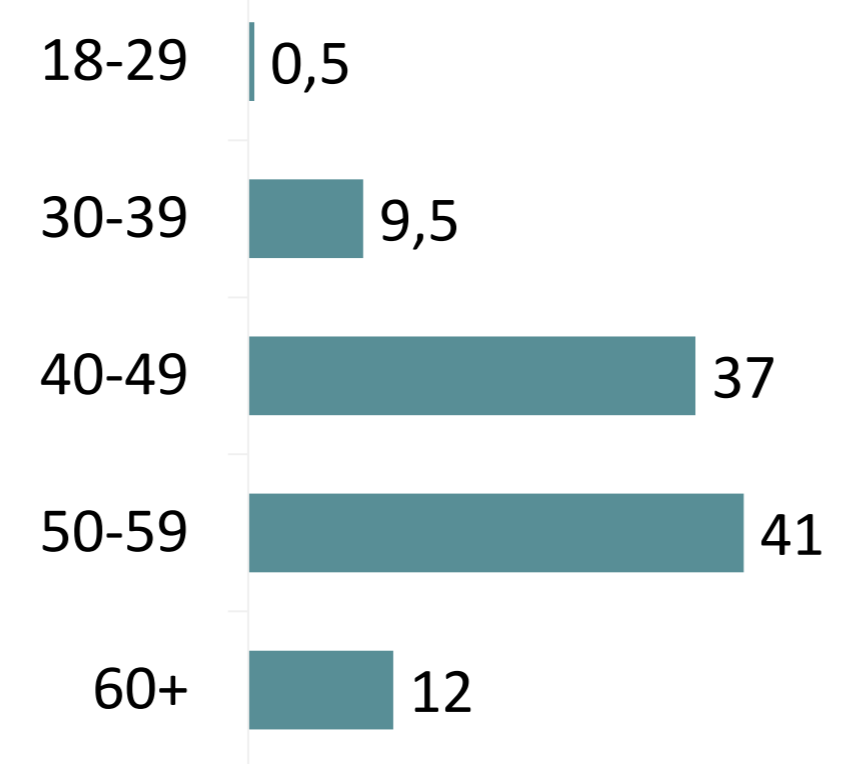
EN ISO 27001:2013
No. 20201210004539

Δημογραφικά στοιχεία ποσοτικής έρευνας

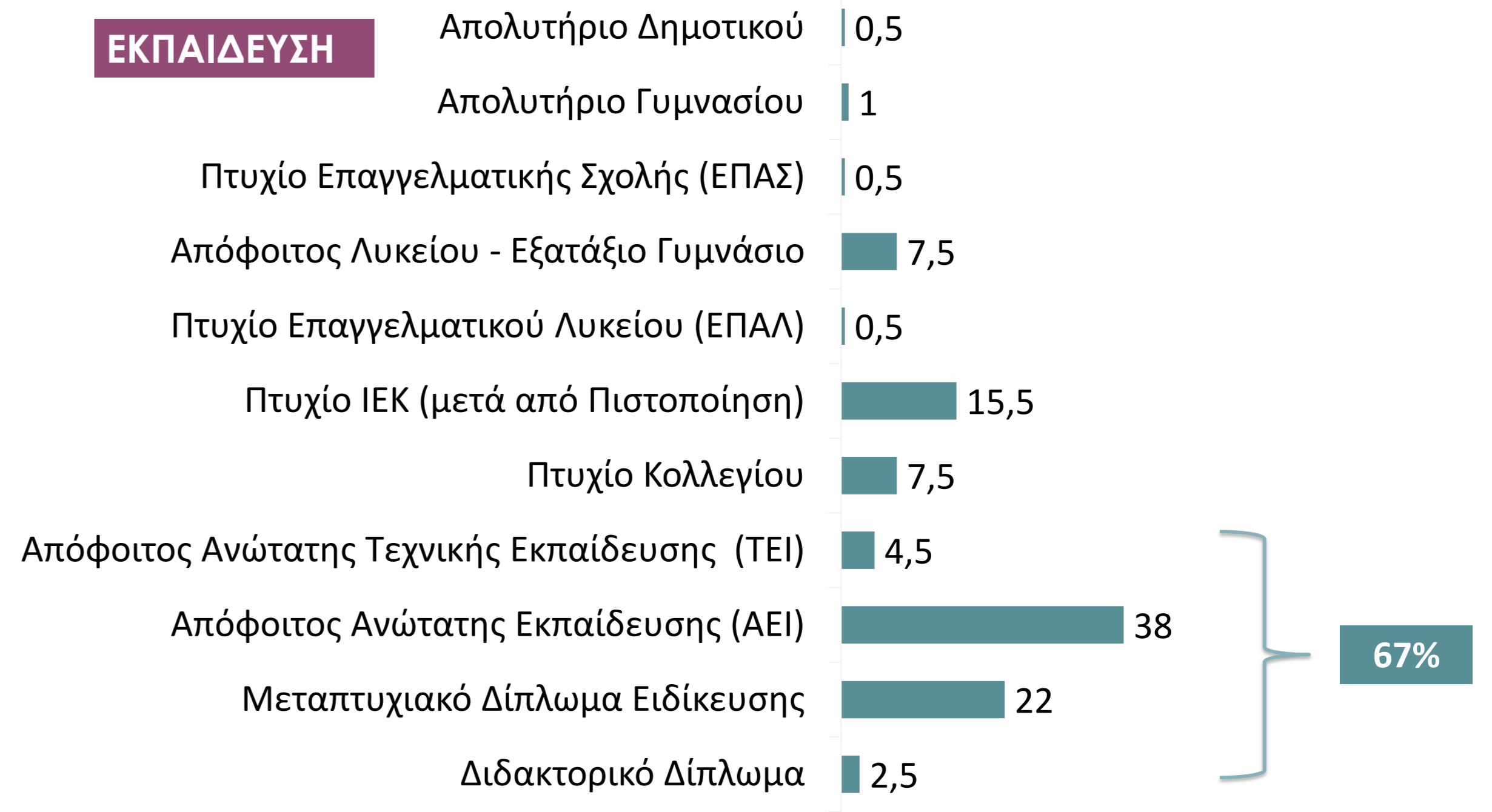
ΦΥΛΟ

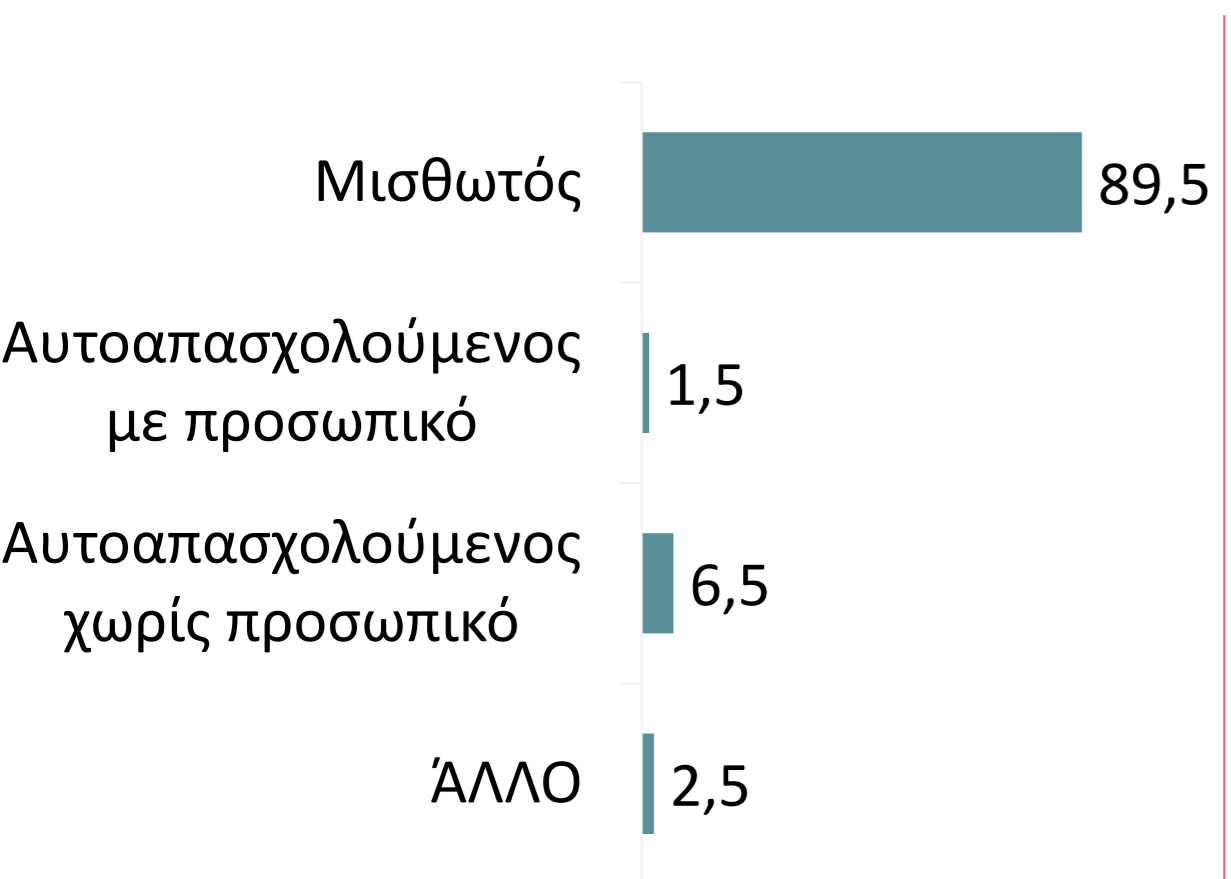
ΗΛΙΚΙΑ

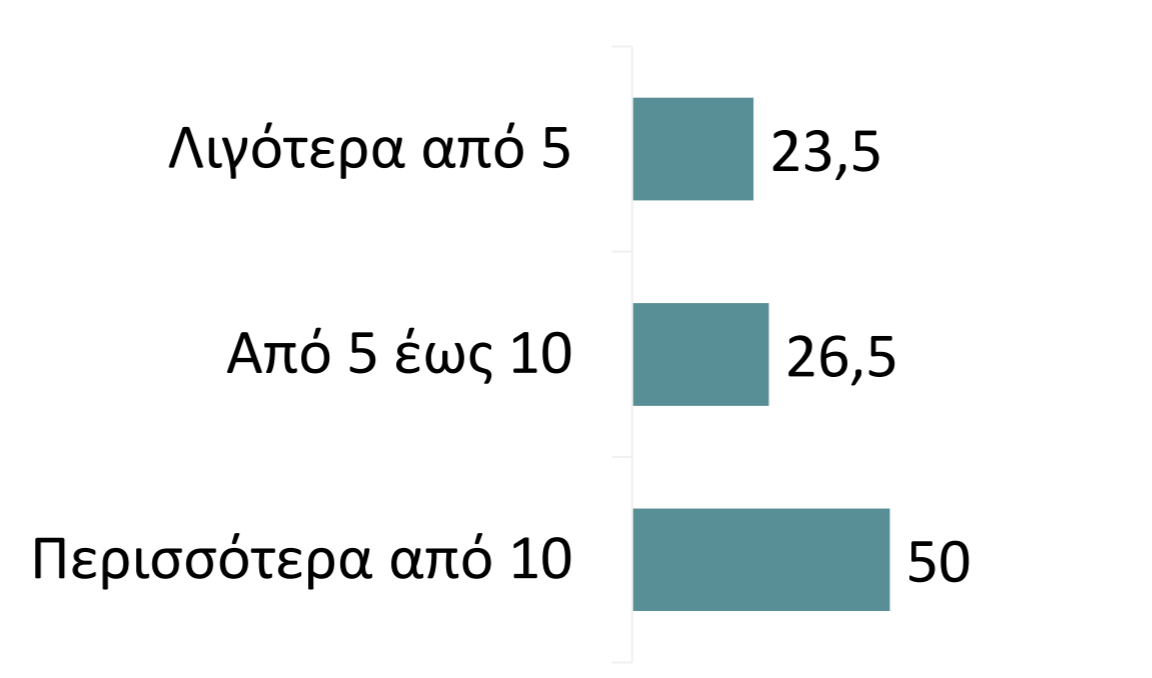
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

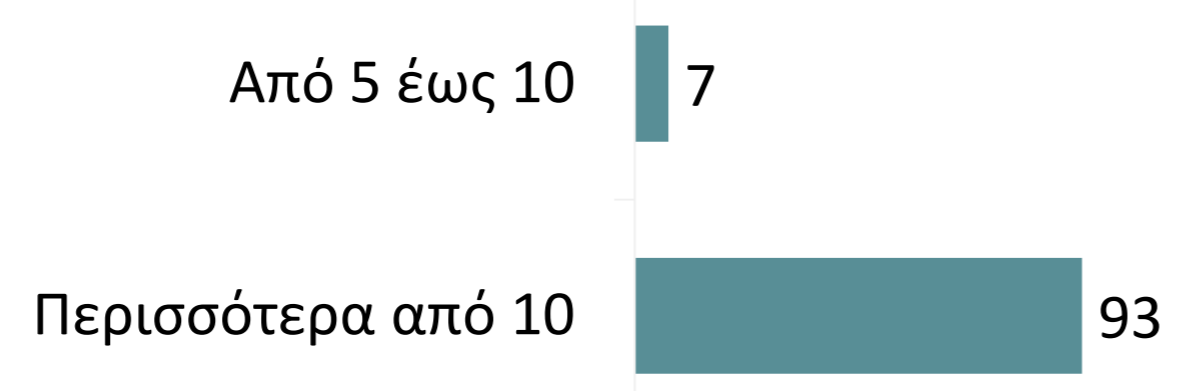
ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

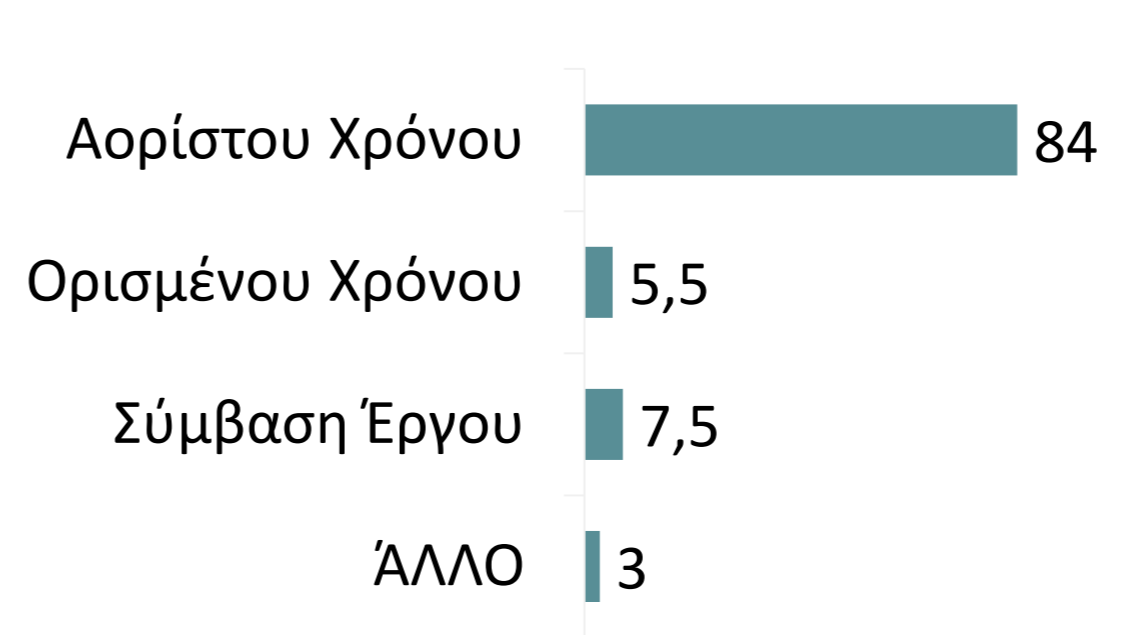
ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑ

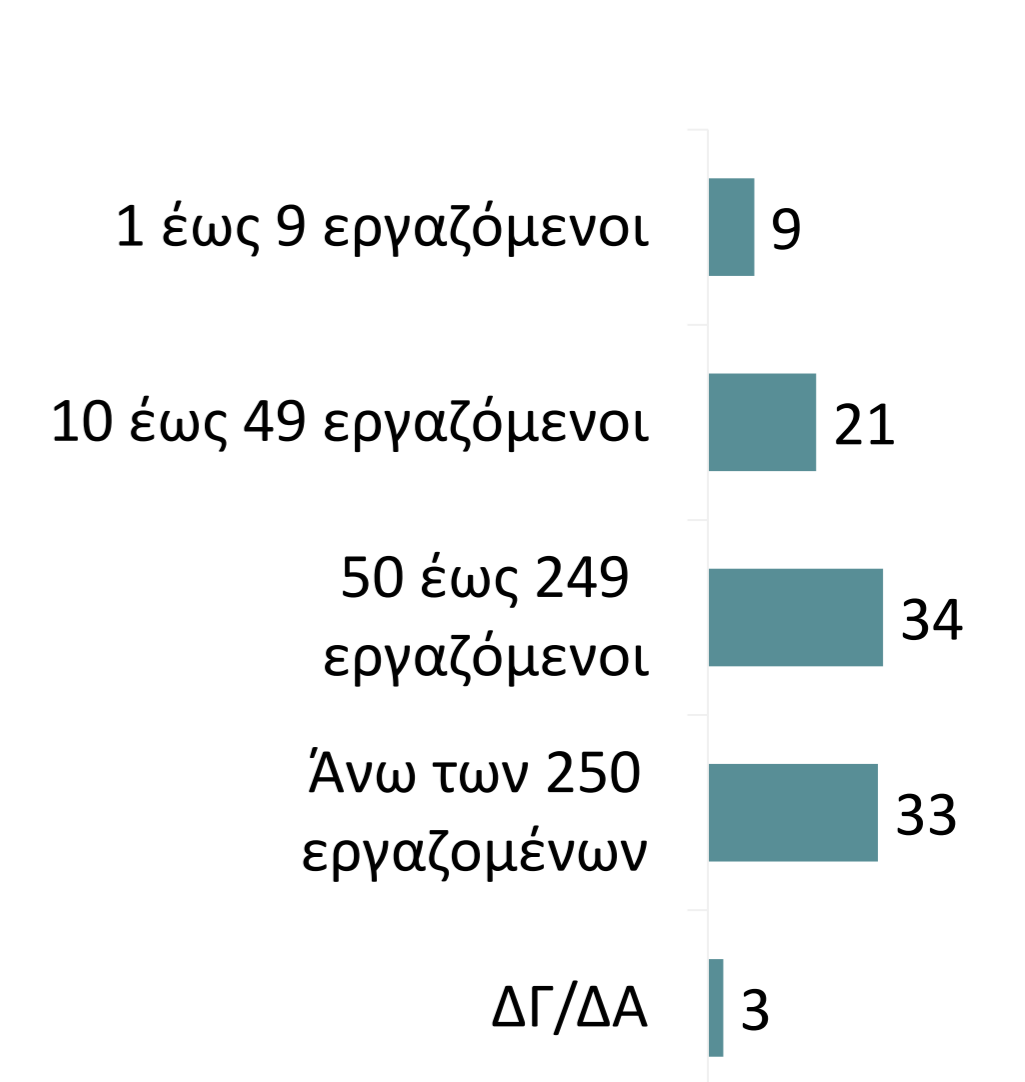
ΕΙΔΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

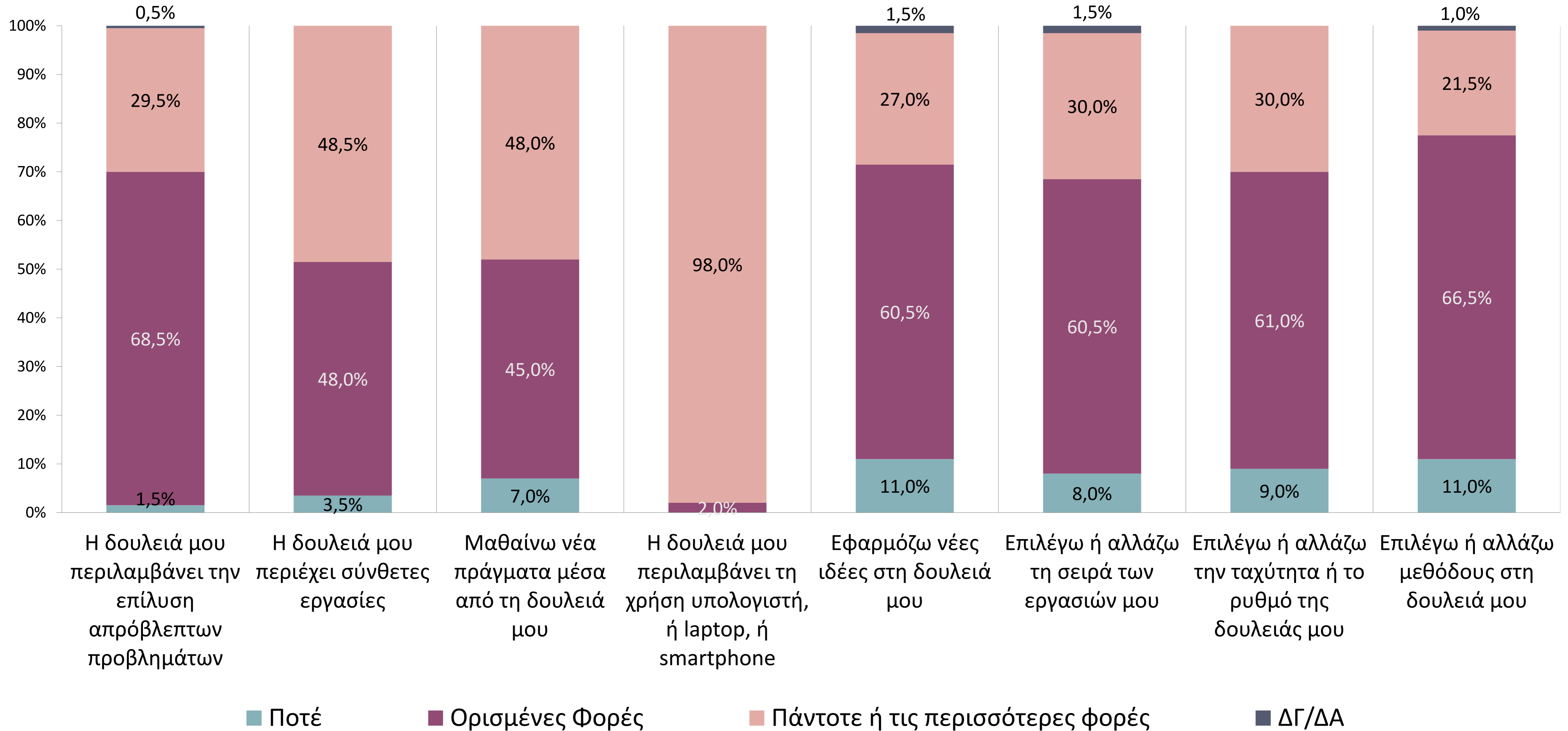
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

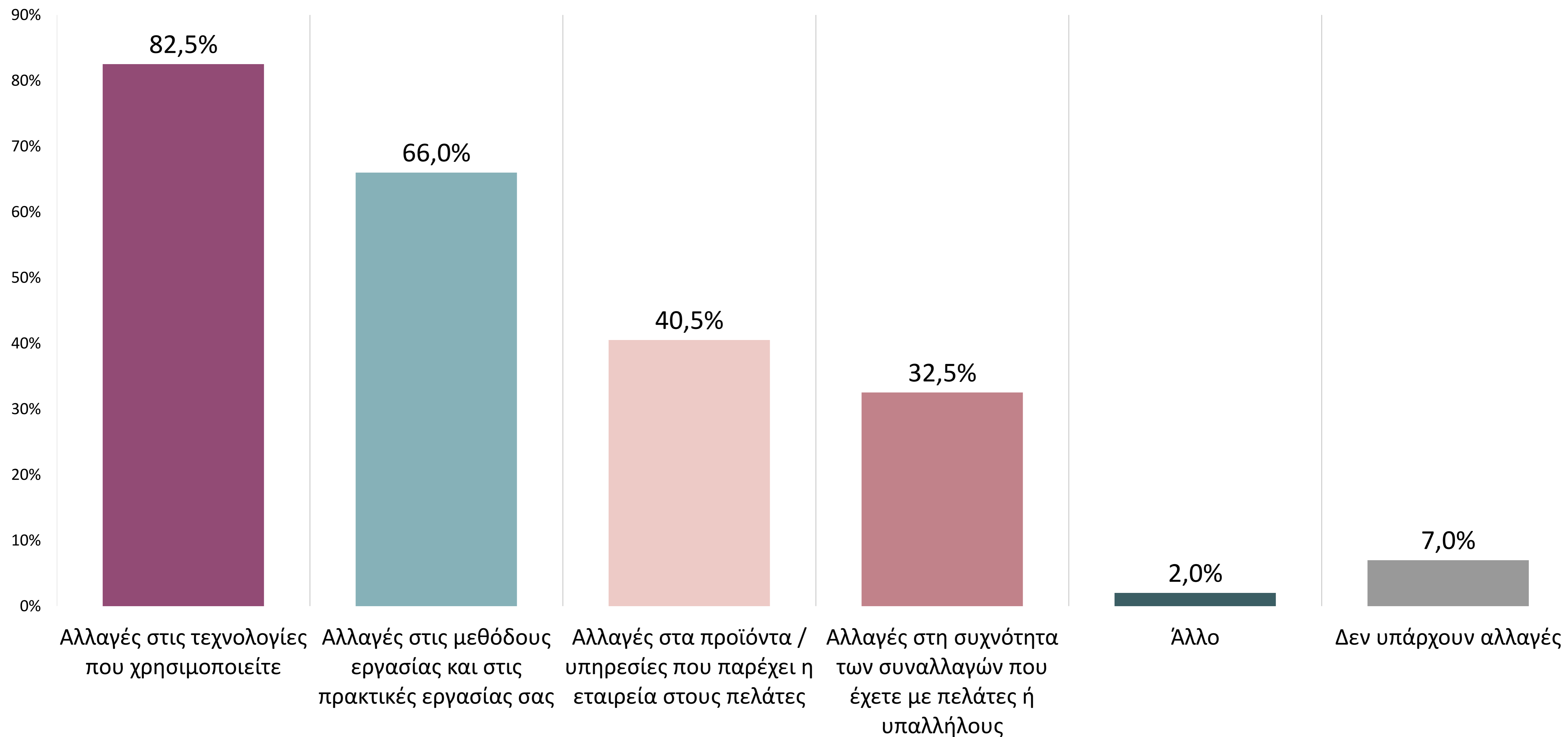

Συνθήκες ρουτίνας στο επάγγελμα

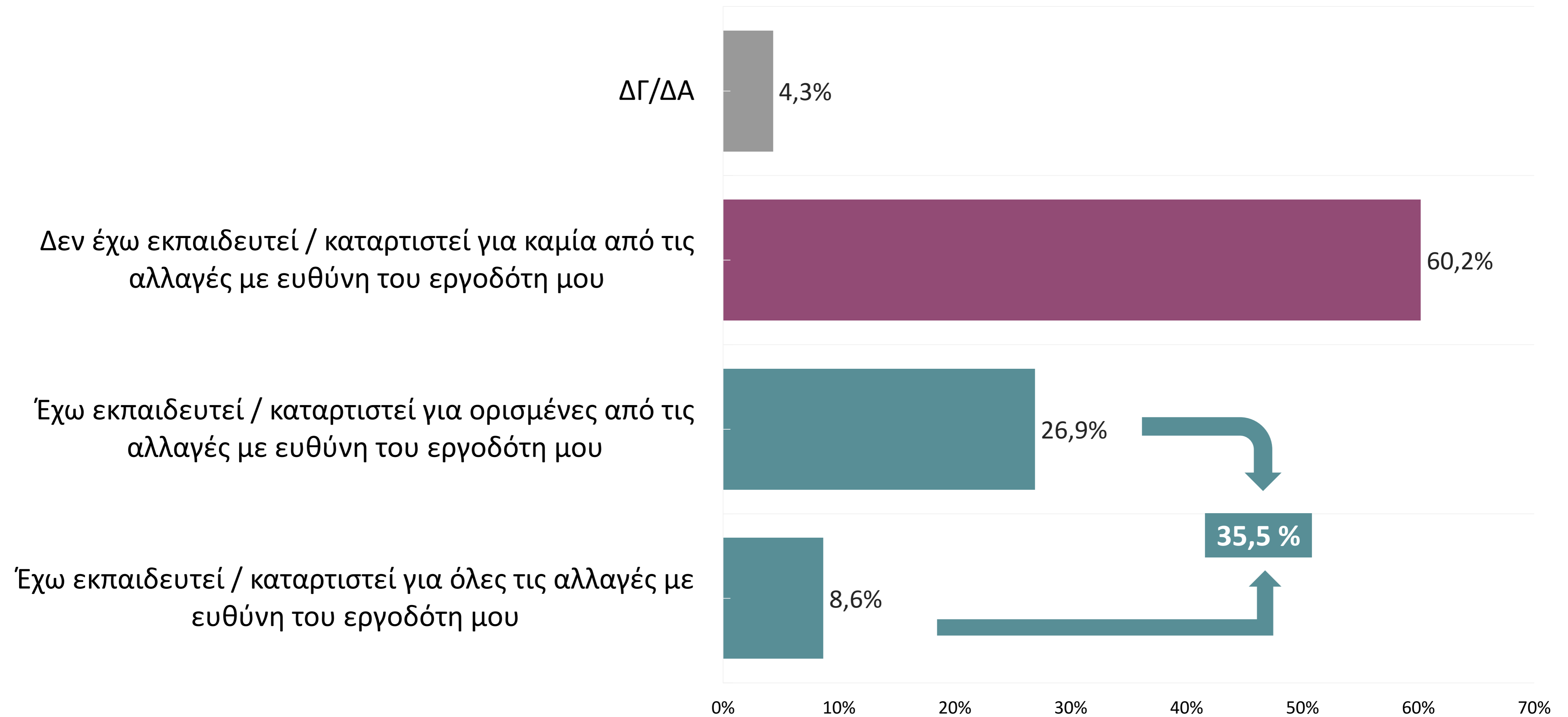

Αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στην εργασία τα τελευταία 5 χρόνια

Υποστήριξη εκπαιδευτικών διαδικασιών από τον εργοδότη

Υποστήριξη εκπαιδευτικών διαδικασιών από τον εργοδότη

«(Ανάγκες) Πάρα πολύ μεγάλες. Και δυστυχώς έχουμε μείνει πάρα πολύ πίσω σε αυτόν τον τομέα. Κατάρτιση δηλαδή και εκπαίδευση». (Σ_1)

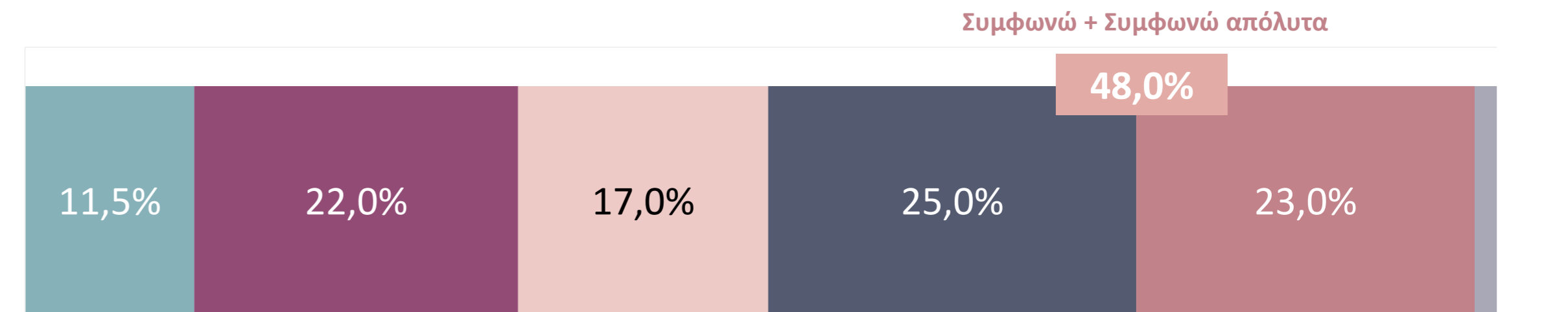
«Τεράστια (ανάγκη). Και δυστυχώς τα σωματεία μας, είτε πρόκειται για εκδότες είτε πρόκειται για δημοσιογράφους, δεν ασχολούνται καθόλου με αυτό. (...)». (Σ_3)

«Όχι. Δυστυχώς οι ενώσεις δημοσιογράφων κάνουν λιγότερα πράγματα απ' ό,τι θα έπρεπε στο θέμα αυτό. Η αλήθεια είναι ότι ούτε οι εργοδότες κάνουν κάτι ιδιαίτερο. Εμείς στείλαμε πριν τρία χρόνια δυο τρία άτομα σε σεμινάρια για την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, εδώ στην Ελλάδα, αλλά μετά προέκυψε και η πανδημία και δεν υπήρξε συνέχεια».

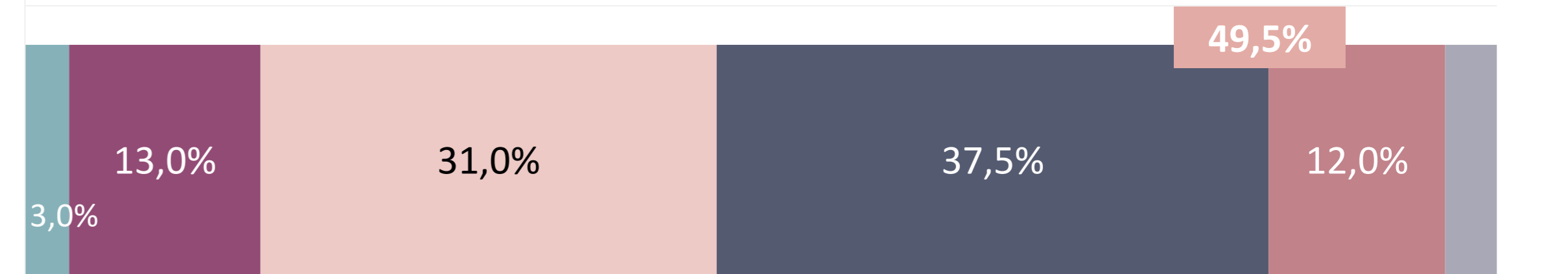
(Σ_4)

Επιδράσεις της πανδημίας COVID-19 στο επάγγελμα του Δημοσιογράφου

Η δουλειά μου θα μπορεί να γίνεται εξολοκλήρου με τηλεργασία (με χρήση τεχνολογιών πληροφορικής)

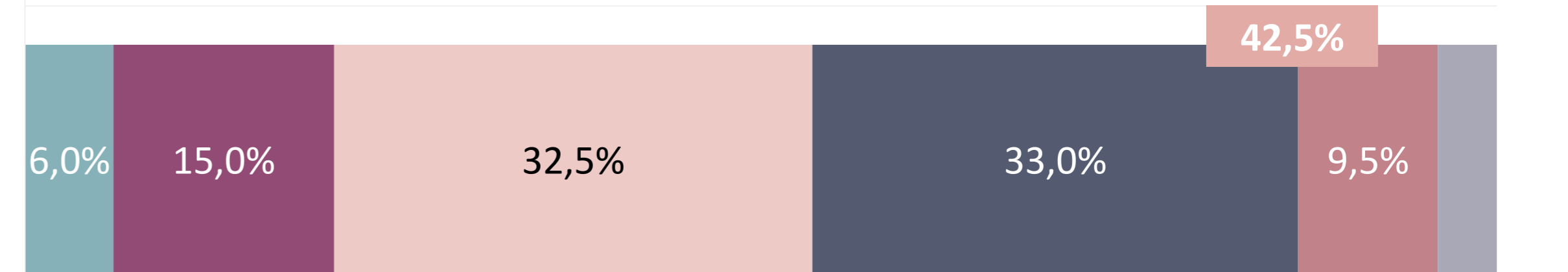
Στη μετά COVID-19 εποχή θα απαιτηθεί να αποκτήσω νέες ψηφιακές δεξιότητες στο επάγγελμά μου

Η πανδημία COVID-19 επιτάχυνε την ανάγκη αναθεώρησής των δεξιοτήτων μου (δηλαδή την αντικατάσταση υπαρχουσών δεξιοτήτων με νέες)

Η πανδημία COVID-19 επιτάχυνε την ανάγκη αναβάθμισης των δεξιοτήτων μου

0% 20% 40% 60% 80% 100%

COVID-19

■ Διαφωνώ απόλυτα ■ Διαφωνώ ■ Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ ■ Συμφωνώ ■ Συμφωνώ Απόλυτα ■ ΔΓ/ΔΑ

Επιδράσεις της πανδημίας COVID-19 στο επάγγελμα του Δημοσιογράφου

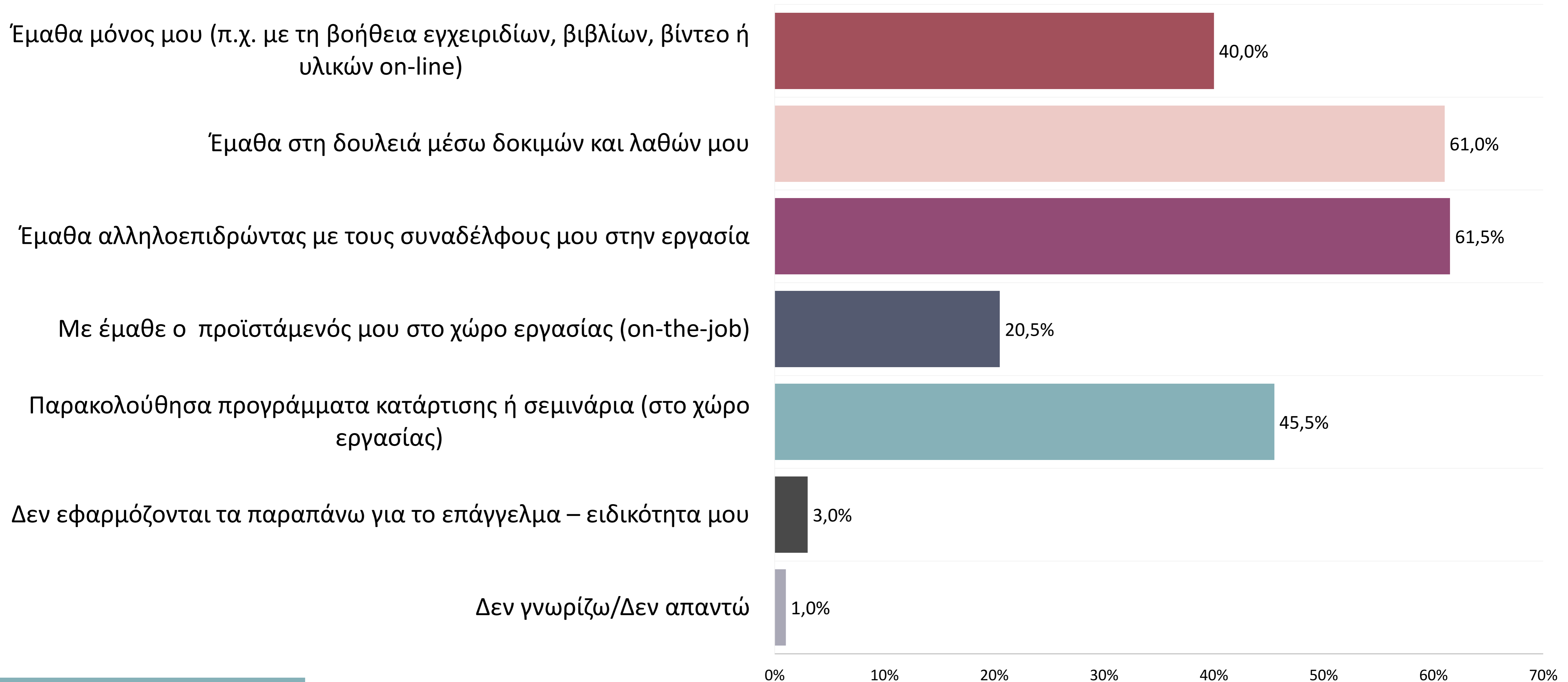
«Η συνεχόμενη τηλεργασία ή το να δουλεύεις διαρκώς μακριά από ένα εργασιακό περιβάλλον, δεν κάνει καλό κατά τη δική μου άποψη». (ΟΕ_Δ)

«Όχι ότι ο δημοσιογράφος έχει ποτέ χρονοδιάγραμμα, δεν έχει ωράριο, αλλά ακόμα και με αυτή την ασαφή έννοια έχω την αίσθηση ότι δουλέψαμε και ότι δουλεύουμε παραπάνω όταν δουλεύουμε τηλεργασία». (ΟΕ_Δ)

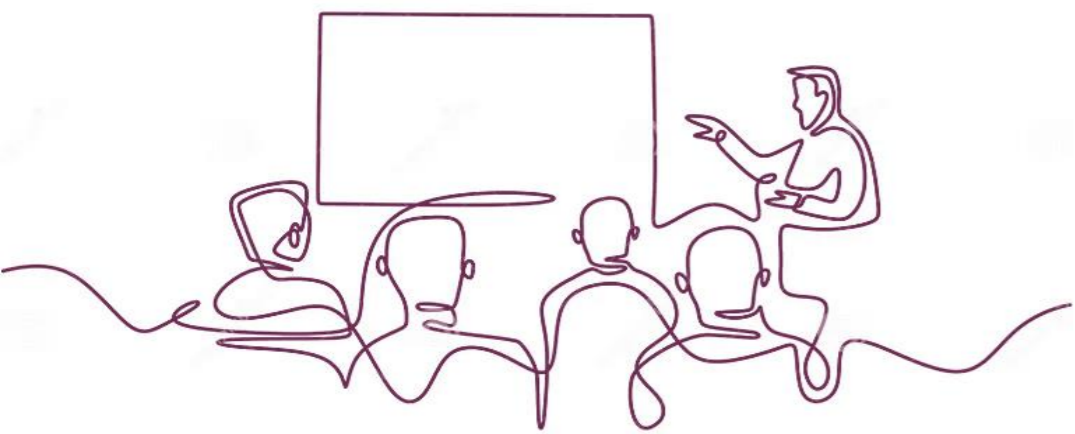
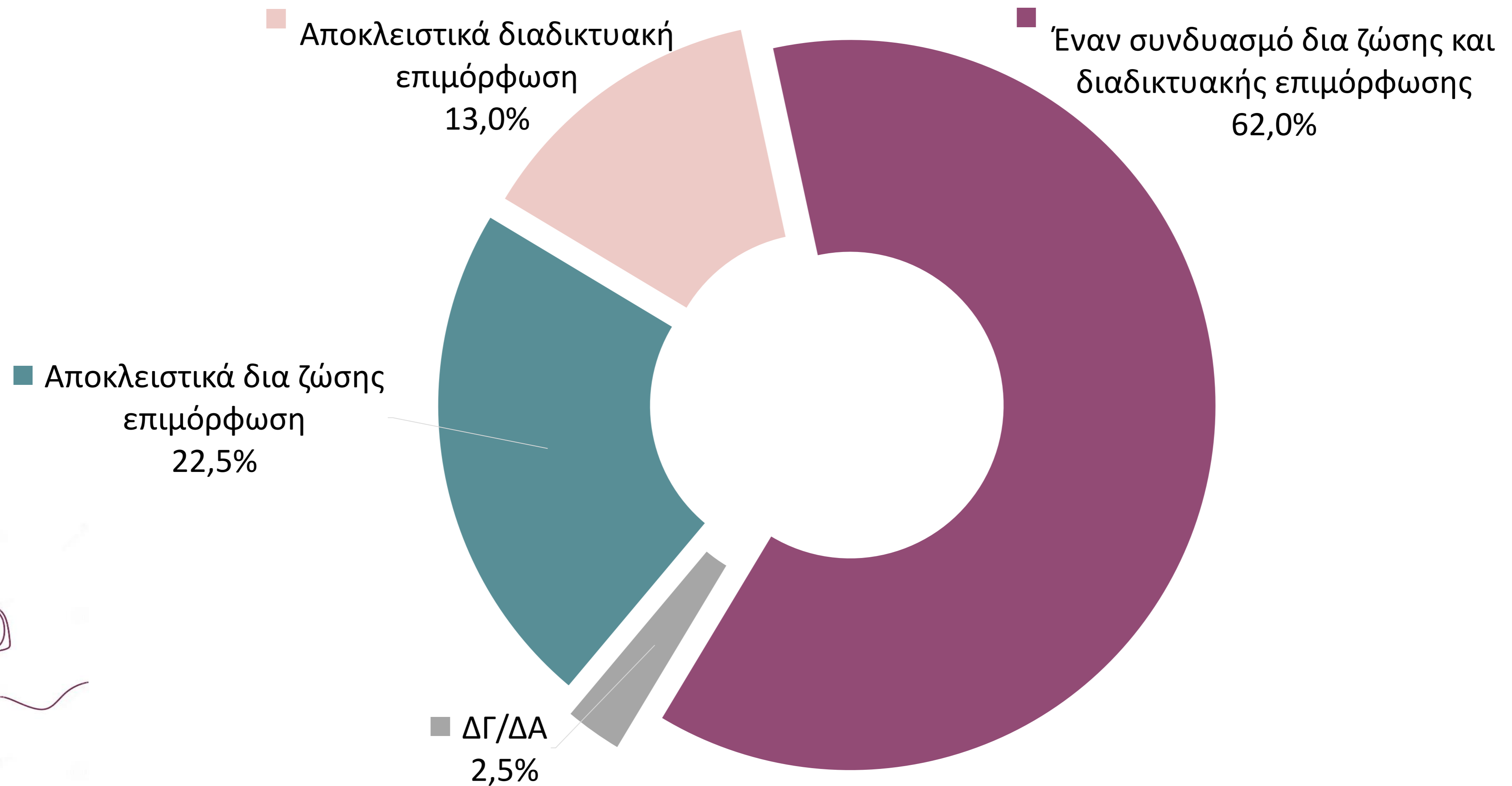
«Ο κορονοϊός μας έκανε για πρώτη φορά να δούμε την απομακρυσμένη εργασία. Δεν ήταν ευχάριστο γιατί η δουλειά μας είναι ομαδική. (...) Δηλαδή όλοι είπαν ότι όσοι δούλευαν στο σπίτι ήταν πολύ πιο κουραστικό από το να πήγαινες στο γραφείο». (Σ_5)

«(...) Επέδρασε αρνητικά, κατά τη γνώμη μου, γιατί η δημοσιογραφία είναι ένα επάγγελμα που απαιτεί συνεργασία. Η εξ αποστάσεως συνεργασία δεν είναι εύκολη». (ΟΕ_Δ)

Ενέργειες που πραγματοποίησαν οι εργαζόμενοι προκειμένου να βελτιώσουν ή να αποκτήσουν νέες δεξιότητες

Επιθυμία σχετικά με τον τρόπο επιμόρφωσης για το επάγγελμα του Δημοσιογράφου

Θεματικά πεδία επιμόρφωσης για το επάγγελμα του Δημοσιογράφου

«Πάνω στις νέες τεχνολογίες και ίσως και μια δεύτερη ξένη γλώσσα. Αλλά αυτό βέβαια απαιτεί και χρόνο». (ΟΕ_Δ)

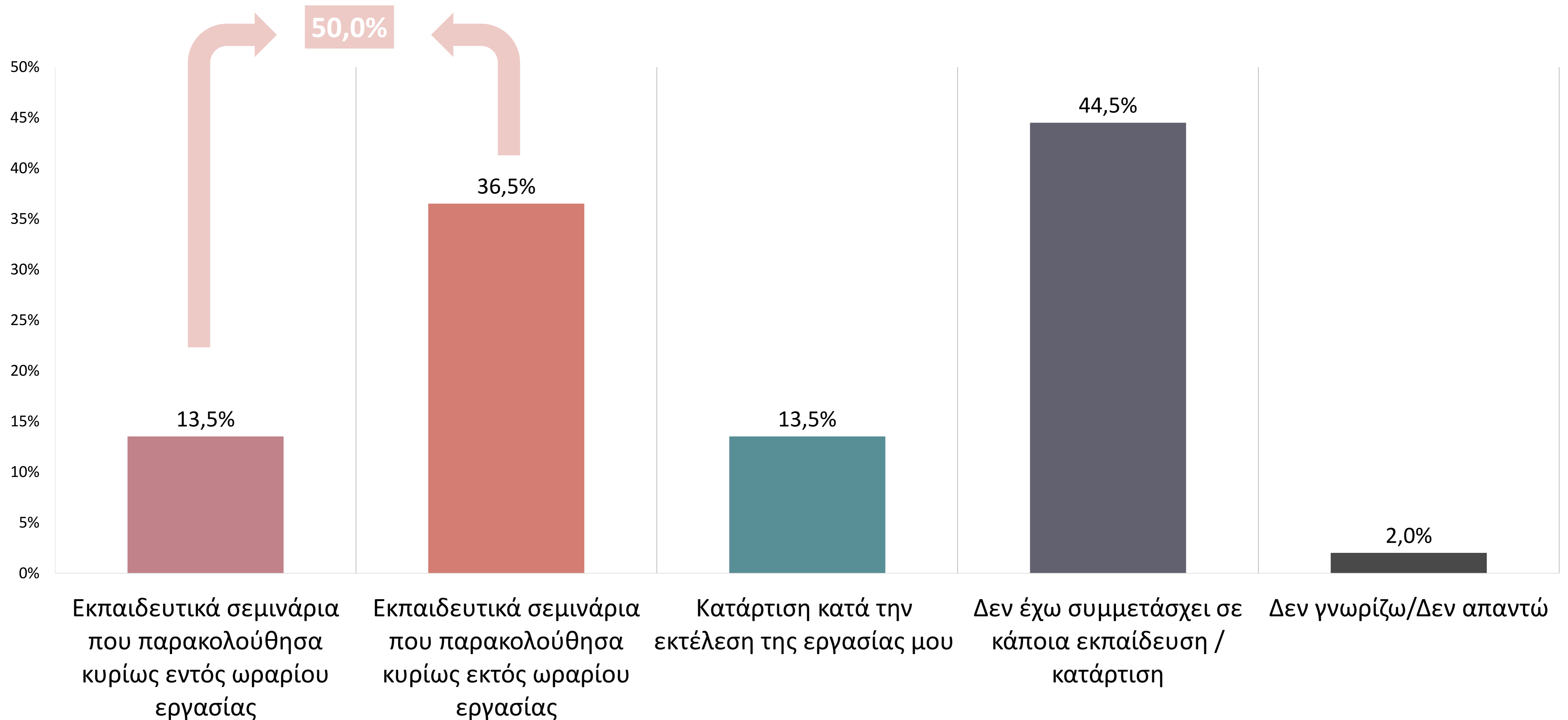
«Χρήση οπτικών μέσων. Το πιστεύω ότι θα βοηθήσει πολύ στο επάγγελμα η συνδυαστική γνώση να μπορείς να κάνεις πράγματα που μέχρι τώρα τα κάνανε άλλοι. Να μπορείς μόνος σου να ολοκληρώσεις ένα προϊόν. Χρήση οπτικών μέσων και γενικότερα χρήση της τεχνολογίας και οτιδήποτε έχει να κάνει με τον κλάδο της τεχνολογίας στη δημοσιογραφία». (ΟΕ_Δ)

«Σίγουρα όλο αυτό που λέμε **Social Media, Digital Marketing**, σίγουρα σε όλα αυτά αλλά εκείνο που εμένα θα με ενδιέφερε πολύ προσωπικά και μου αρέσει και με ιντριγκάρει. Σίγουρα την επεξεργασία εικόνας και ήχου σε επίπεδο γραφιστικής, μοντάζ, production σε βίντεο». (ΟΕ_Δ)

Συμμετοχή σε εκπαίδευση/κατάρτιση για την τρέχουσα εργασία τα τελευταία δύο χρόνια

Συμμετοχή σε εκπαίδευση/κατάρτιση για την τρέχουσα εργασία τα τελευταία δύο χρόνια

«(...) Θα μπορούσες όμως να του πεις πρώτον να σου επιδοτήσουμε τη συμμετοχή σου σε διεθνή σεμινάρια ή και όταν είσαι εδώ απαλλάσσεσαι από την εργασία σου, είναι ένα κίνητρο αυτό σίγουρα». (Σ_2)

«Πρώτα απ' όλα η κάλυψη του κόστους από τον εργοδότη. Πολύ σημαντικό επίσης είναι το να γνωρίζουν ότι μετά την επιμόρφωση θα υπάρχει κάποια θετική εξέλιξη στην καριέρα τους (...)»
(Σ_4)

«(...) Το αντικίνητρο αναγκαστικά είναι ο χρόνος. Πότε θα βρεις τον χρόνο να ασχοληθείς. Δυστυχώς. Για εμένα αυτό ήταν ο λόγος που μέχρι τώρα δυστυχώς δεν έχω κάνει κάτι». (ΟΕ_Δ)

Συμμετοχή σε εκπαίδευση/κατάρτιση για την τρέχουσα εργασία τα τελευταία δύο χρόνια

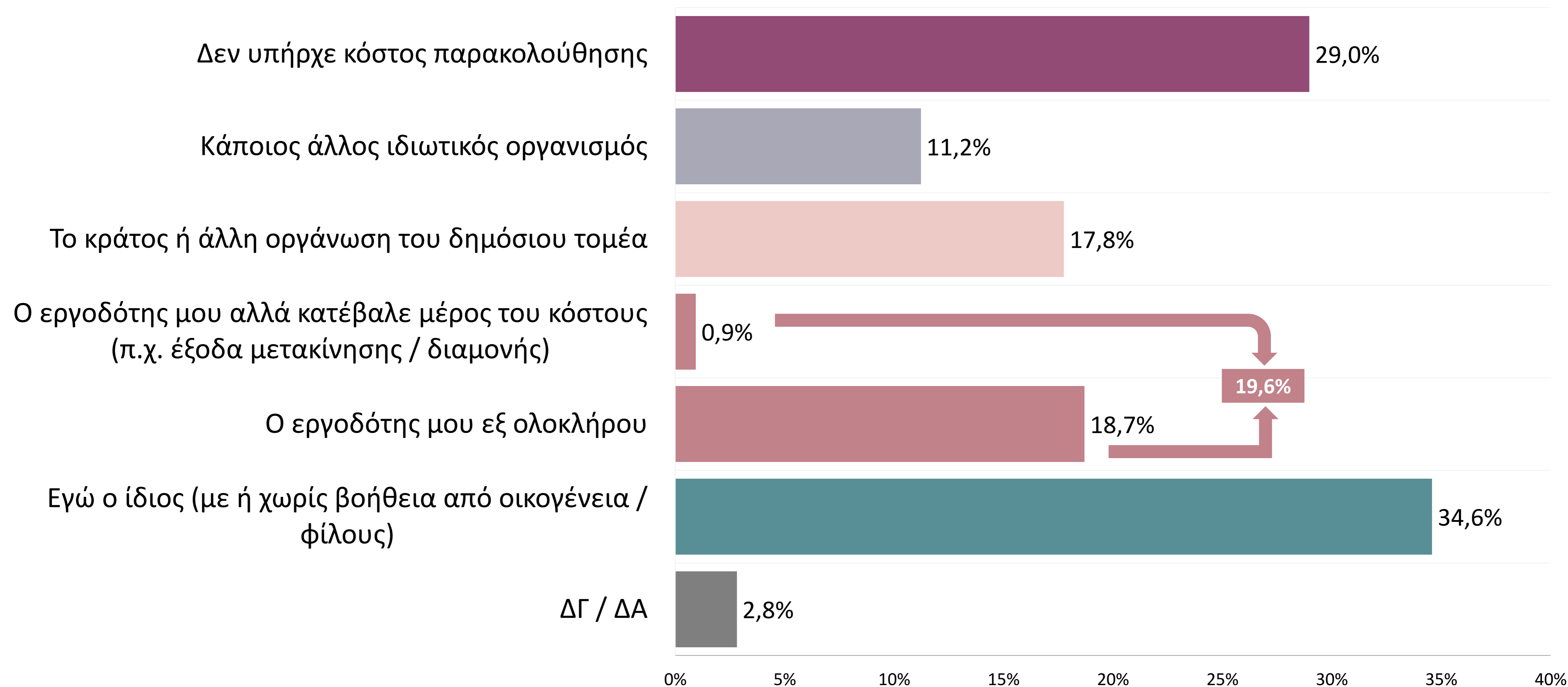
«Εδώ εντάξει προφανώς ο καθένας στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του, το οικονομικό, της φιλομάθειάς του ή οτιδήποτε μπορεί να επιδιώξει κάποιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, όμως τώρα μιλάμε και για μια εποχή που όλοι τρέχουμε [...].

Εγώ ήμουν πάρα πολύ τυχερή γιατί το συνδικαλιστικό μας όργανο στην πραγματικότητα και εντόπισε τα προγράμματα και επιδότησε τα προγράμματα και τα έφερε και μπροστά στα μάτια μας, δηλαδή έστειλε ένα email σε εμάς και στους εργοδότες μας [...].

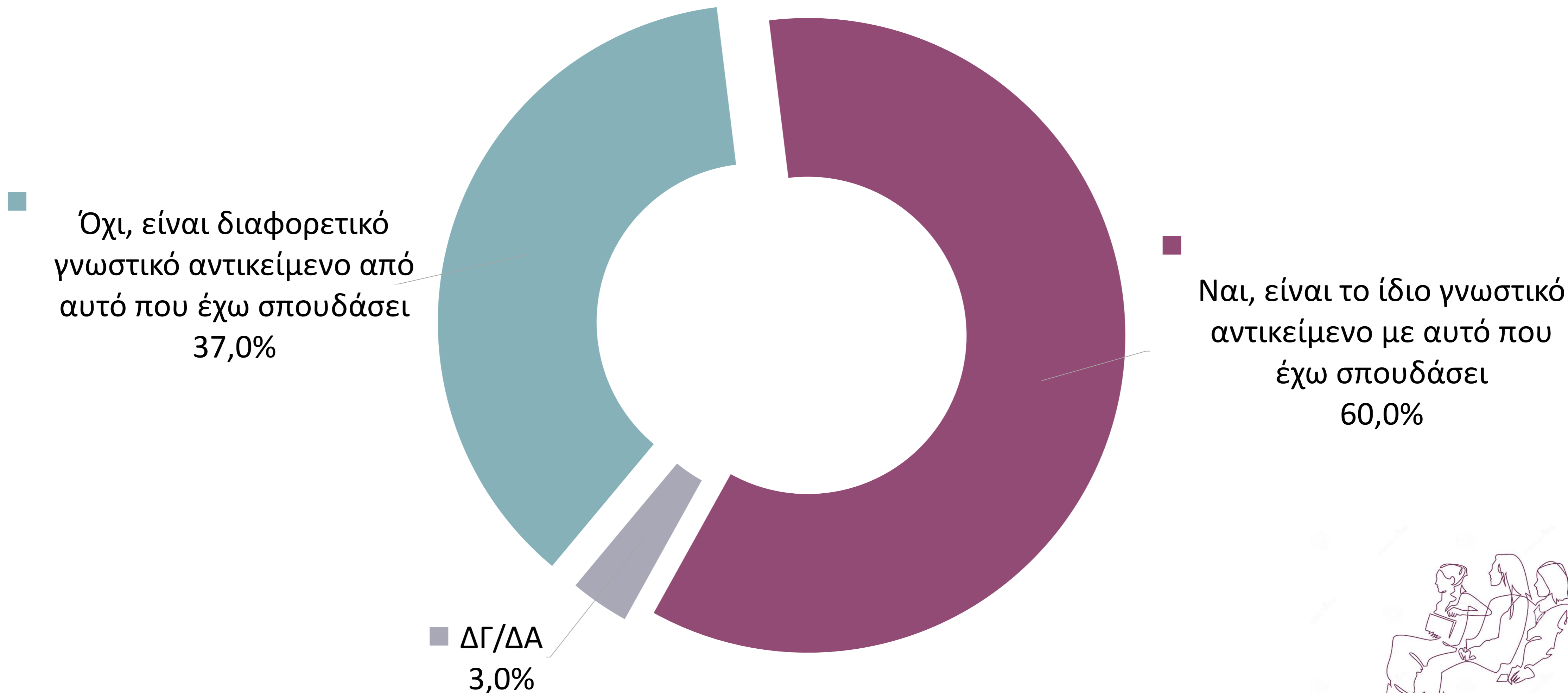
Άρα το να υπάρχει κάποιος φορέας [...] ο οποίος θα σου επισημαίνει τέτοιες ευκαιρίες και θα σου διευκολύνει τις προτάσεις αυτές είναι πάρα πολύ κρίσιμο [...]. (ΟΕ_Δ)

«(...) θα προσθέσω ότι στο αντικίνητρο πολλές φορές είναι και το οικονομικό, το οποίο μπορεί να μην σου επιτρέπει να κάνεις κάποια πράγματα». (ΟΕ_Δ)

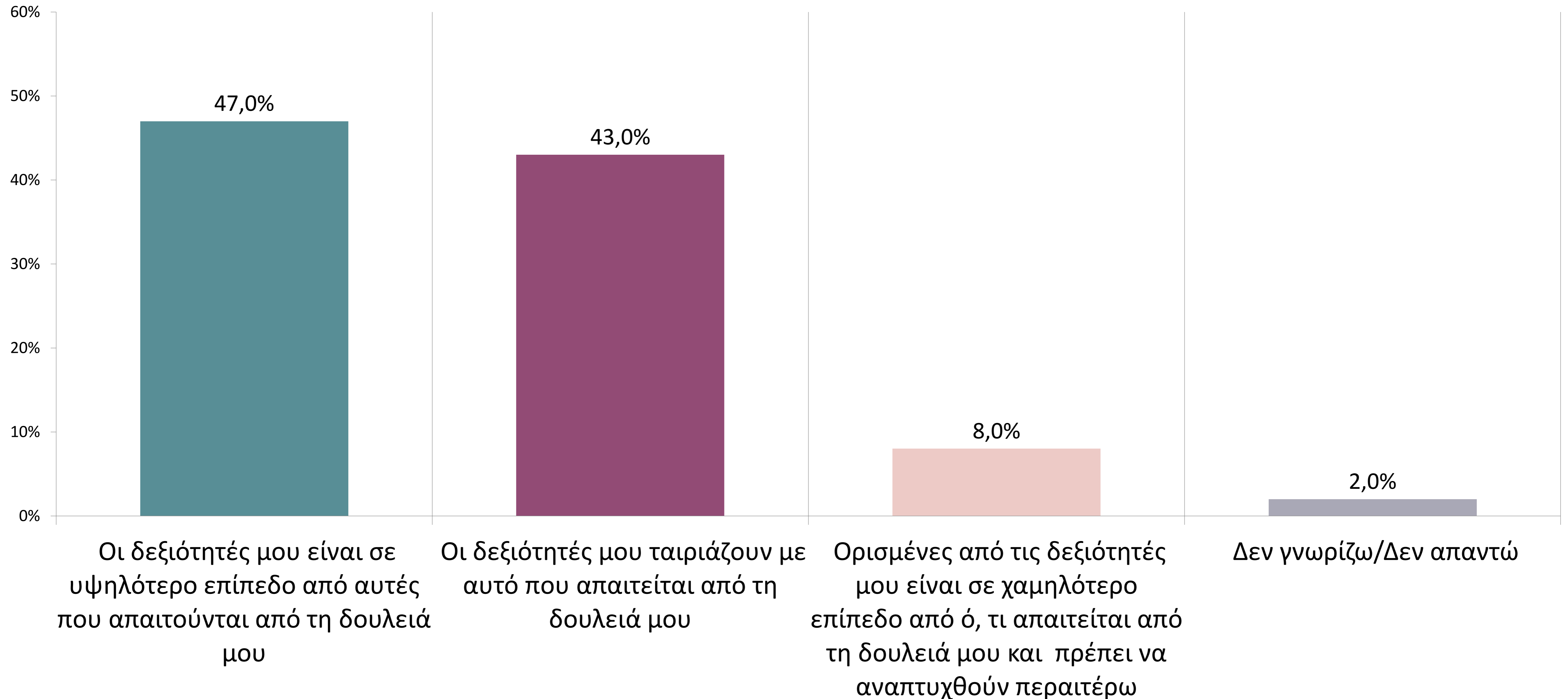
Πηγή χρηματοδότησης της εκπαίδευσης/κατάρτισης των εργαζομένων που πραγματοποιήθηκε τα τελευταία δύο χρόνια

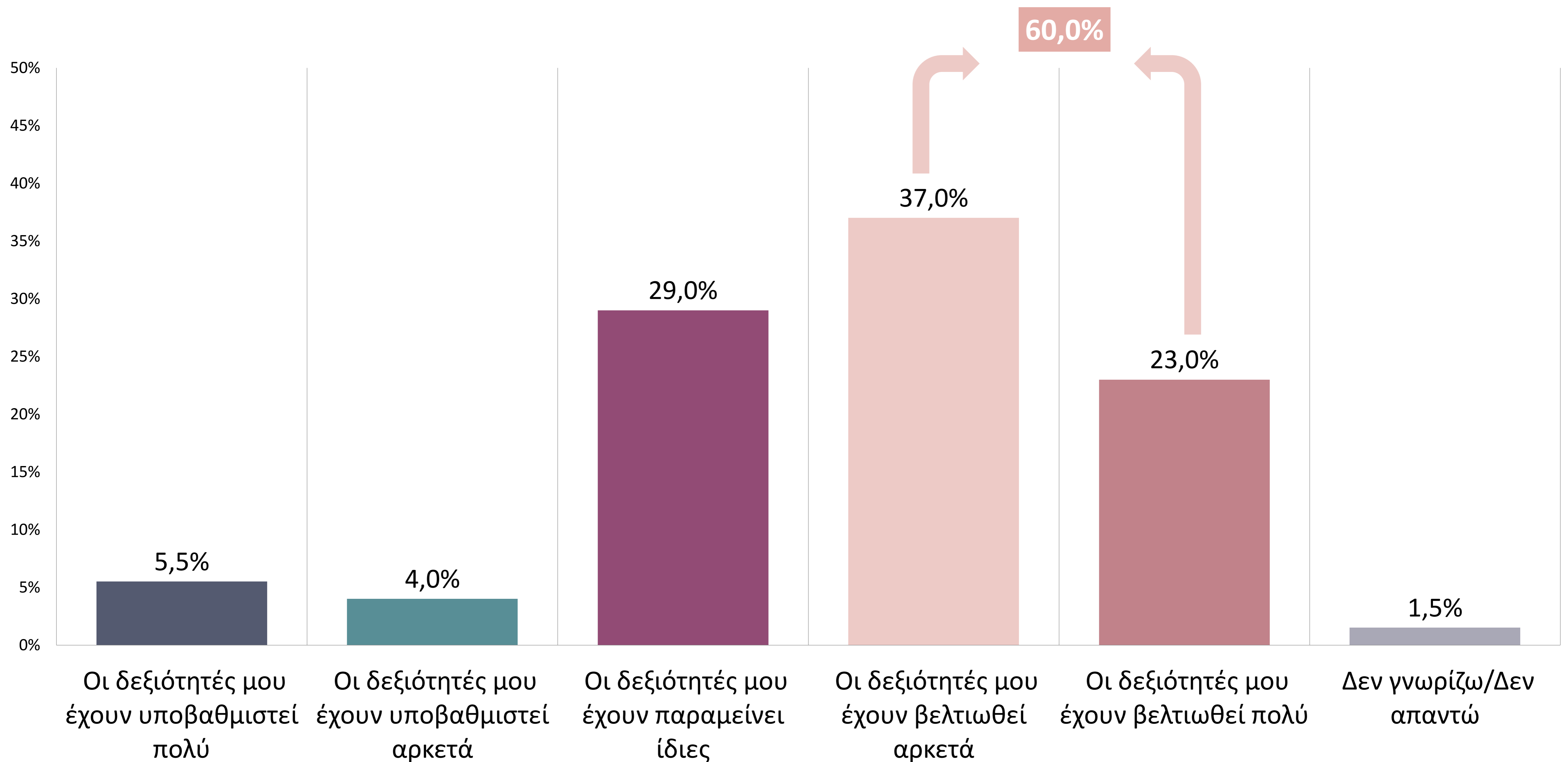
Σχέση μεταξύ γνωστικού αντικείμενου σπουδών και θέσης εργασίας

Βαθμός αντίληψης επιπέδου δεξιοτήτων σε σχέση με τις εργασιακές απαιτήσεις

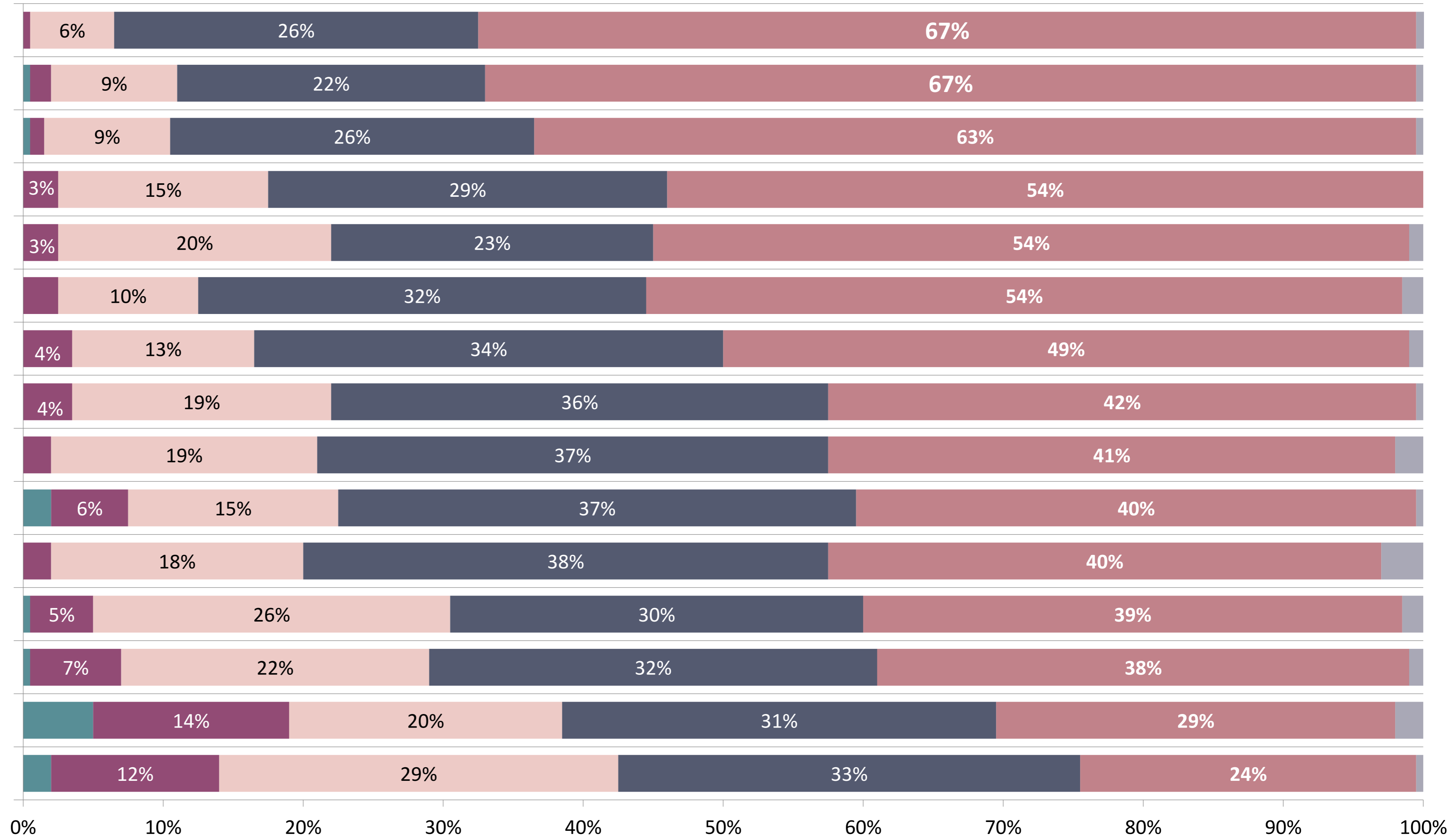
Μεταβολές δεξιοτήτων από τη στιγμή έναρξης εργασίας στον τρέχοντα εργοδότη

Βαθμός στον οποίο οι δημοσιογράφοι θεωρούν ότι διαθέτουν τις υπό διερεύνηση δεξιότητες

Πολύ
+
Πάρα πολύ

93,0%	Κριτική σκέψη
89,0%	Επιμέλεια κειμένων (με Η/Υ)
89,0%	Έλεγχος ορθότητας πληροφοριών
82,5%	Τήρηση χρονοδιαγραμμάτων
77,0%	Χρήση ψηφιακών μέσων
86,0%	Κοινωνική αντιληπτικότητα
82,5%	Συνεργασία
77,5%	Δημιουργικότητα
77,0%	Επαγωγικός συλλογισμός
77,0%	Τεχνικές συνέντευξης
77,0%	Ενεργητική Ακρόαση
68,0%	Ευελικτικότητα
70,0%	Διαχείριση Σχεδιασμού
59,5%	Χρήση οπτικών μέσων
57,0%	Καινοτομία

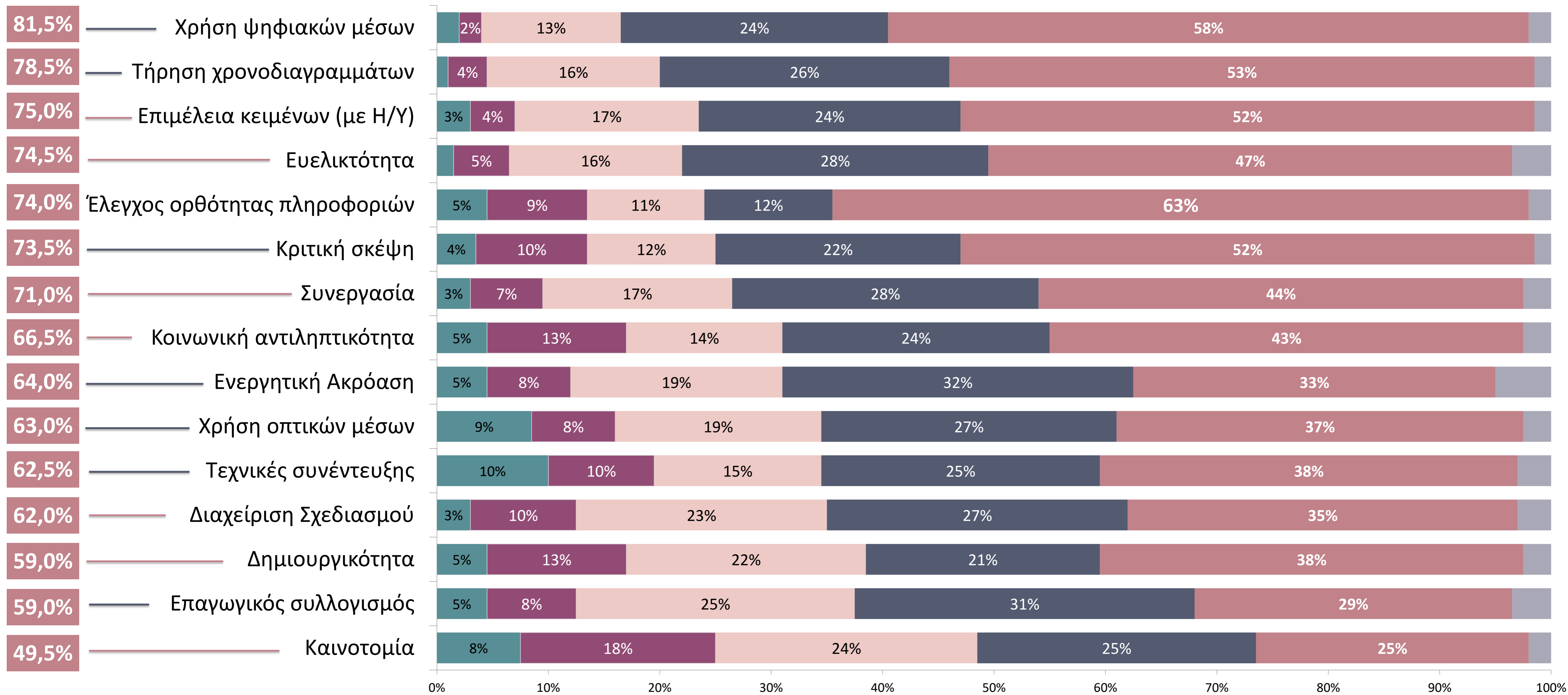
Cronbach's Alpha=0,829

Καθόλου   Λίγο   Αρκετά   Πολύ   Πάρα πολύ   ΔΓ/ΔΑ

Βαθμός στον οποίο οι δημοσιογράφοι θεωρούν ότι οι εργοδότες απαιτούν τις υπό διερεύνηση δεξιότητες

Πολύ
+
Πάρα πολύ

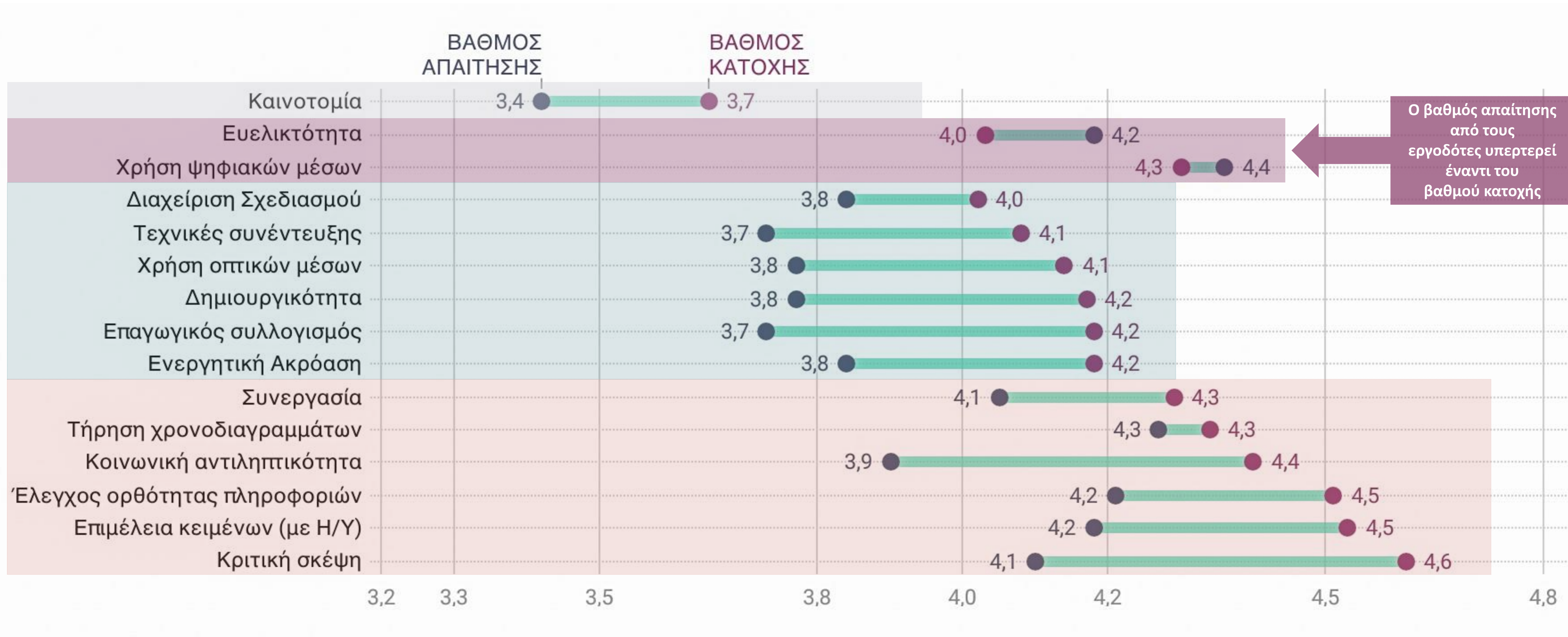
Cronbach's Alpha=0,937

■ Καθόλου
 ■ Λίγο
 ■ Αρκετά
 ■ Πολύ
 ■ Πάρα πολύ
 ■ ΔΓ/ΔΑ

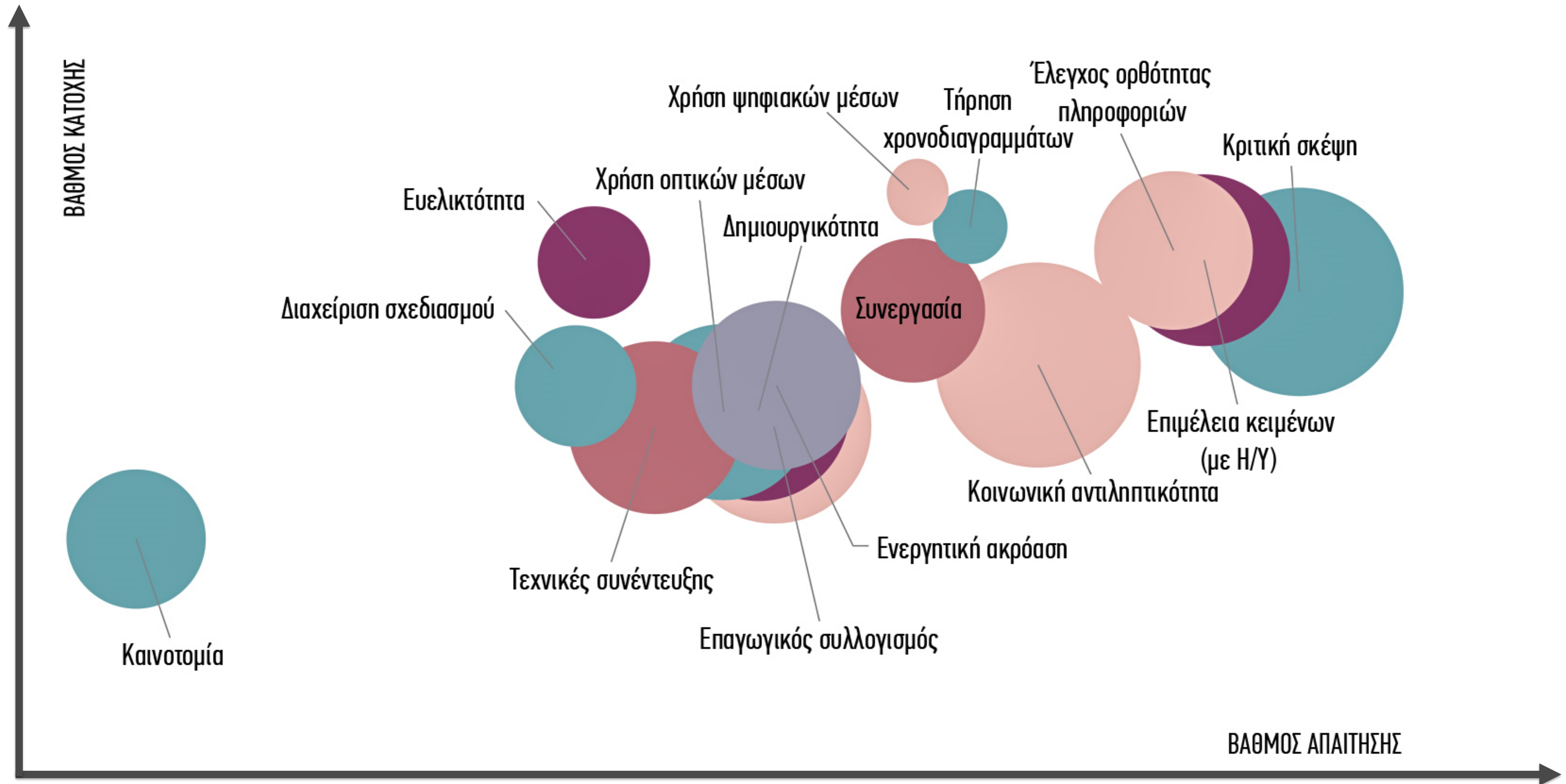
Αντιλαμβανόμενος βαθμός επάρκειας δεξιοτήτων

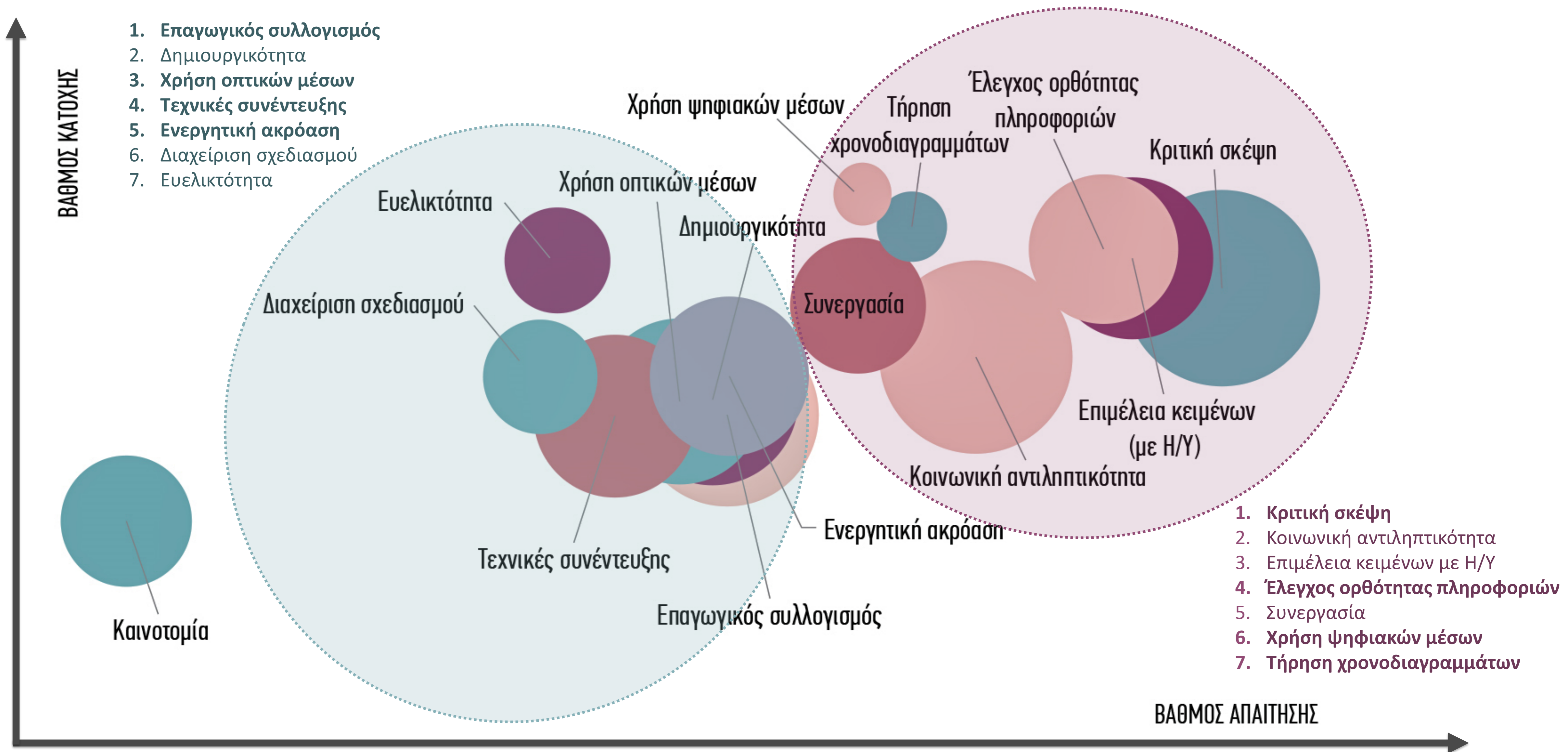
Αντιλαμβανόμενος βαθμός επάρκειας δεξιοτήτων

Αντιλαμβανόμενος βαθμός επάρκειας δεξιοτήτων

Αντιλαμβανόμενος βαθμός επάρκειας δεξιοτήτων

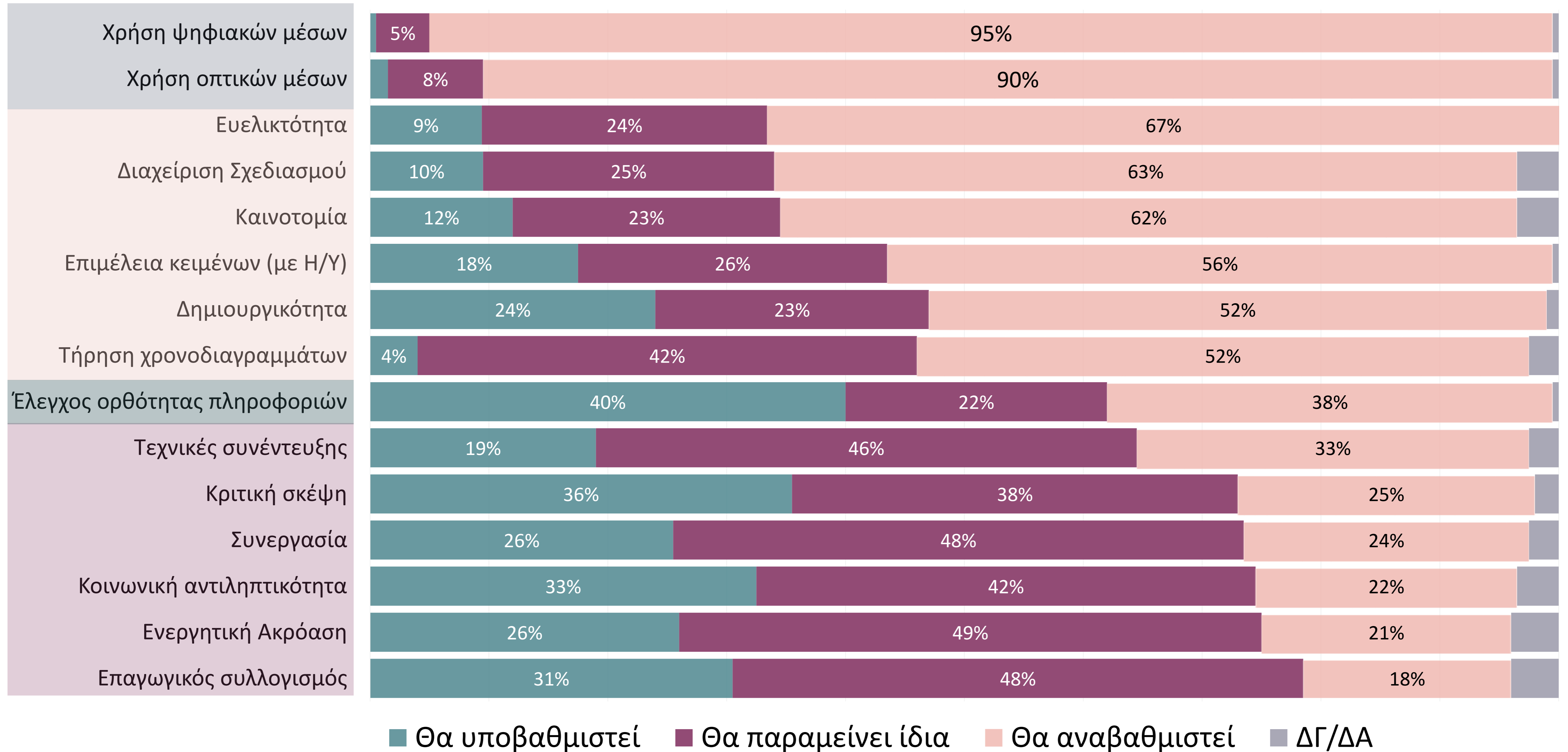
Αντιλαμβανόμενος βαθμός επάρκειας δεξιοτήτων

«Βασικό κομμάτι στη διαχείριση όλης της δημοσιογραφίας σήμερα με κεντρικό σημείο την **παραπληροφόρηση**. Δηλαδή, σήμερα είμαστε πολύ πιο υποψιασμένοι για παραπληροφόρηση απ' ό,τι παλιότερα γιατί η πηγή της πληροφορίας είναι από παντού. [...] Πολλές φορές στα Social Media υπάρχουν ψεύτικες ειδήσεις. Ή υπάρχουν λεπτομέρειες οι οποίες δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα αλλά μπορεί να καθορίζουν την είδηση. Άρα η **κριτική σκέψη** που έχει να κάνει με το πώς αντιλαμβάνεσαι την είδηση ή την ερμηνεύεις έχει αποκτήσει ακόμα μεγαλύτερη αξία τώρα γιατί πρέπει να έχεις κριτική σκέψη και ως προς την είδηση αυτή καθαυτήν ανάλογα με το από πού έρχεται». (Σ_5)

«Είναι ένα εργαλείο, είναι ένα όπλο. Έχεις τον **υπολογιστή** σου πλέον, δεν έχεις μολύβι και χαρτί. Μπορεί να τα έχεις για δική σου χρήση για να σημειώνεις αλλά είναι αυτό με το οποίο θα ανοίξεις παράθυρο για να δώσεις το κείμενό σου». (ΟΕ_Δ)

”

Βαθμός στον οποίο θεωρούν ότι η Ψηφιακή Οικονομία θα επηρεάσει τη σημασία των υπό διερεύνηση δεξιοτήτων τα επόμενα 5 χρόνια

Βαθμός στον οποίο θεωρούν ότι η Ψηφιακή Οικονομία θα επηρεάσει τη σημασία των υπό διερεύνηση δεξιοτήτων τα επόμενα 5 χρόνια

«Θα έχει αλλάξει ο χρόνος και ο τρόπος πληροφόρησης. Δηλαδή θα γίνονται όλα πιο γρήγορα, ψηφιακά απόλυτα και με νέα μέσα». – «Οι ψηφιακές δεξιότητες θα είναι όλο και περισσότερο σημαντικές. Κατά τ' άλλα, όμως, τα πράγματα θα παραμείνουν ως έχουν. Μιλώ για την ουσία της δημοσιογραφίας». – «Δεν μπορώ να φανταστώ στο μέλλον να πιάνει κανείς δουλειά ως δημοσιογράφος χωρίς να παίζει στα δάχτυλα όλα όσα έχουν σχέση με τα ψηφιακά μέσα». (Σ_3)

«Κατ' αρχάς μπορώ να βρίσκομαι οπουδήποτε και να κάνω τη δουλειά μου. Και να την κάνω με τρόπο που μου δίνει τεράστιες δυνατότητες που δεν τις είχα στο παρελθόν». (ΟΕ_Δ)

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ.

3

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ✓ Το επάγγελμα χαρακτηρίζεται συνολικά από χαμηλό προς μεσαίο βαθμό ρουτίνας, μεσαίο βαθμό εργασιακής αυτονομίας, αλλά και από σημαντικό βαθμό τεχνολογικών αλλαγών.
- ✓ Το επάγγελμα δεν αντιμετωπίζει υψηλό βαθμό κινδύνου λόγω της αυτοματοποίησης-ψηφιοποίησης.
- ✓ Οι αλλαγές στο επάγγελμα οφείλονται κυρίως στις τεχνολογικές αλλαγές.
- ✓ Η πανδημία COVID-19 ενέτεινε την ανάγκη αναβάθμισης των δεξιοτήτων, ιδίως των ψηφιακών, ενώ επίσης επηρέασε τις μεθόδους εκτέλεσης των καθηκόντων.

- ✓ Η συμμετοχή των δημοσιογράφων σε δράσεις κατάρτισης κινείται σε μέτρια επίπεδα.
- ✓ Η περιορισμένη συμμετοχή σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης αποδίδεται στον **περιορισμένο διαθέσιμο χρόνο**, στη **δυσκολία ανταπόκρισης στο κόστος της εκπαίδευσης** και στην **ανεπαρκή πληροφόρηση** για την ύπαρξη προγραμμάτων και σεμιναρίων.
- ✓ Καθοριστικός παράγοντας της μέτριας συμμετοχής είναι η **έλλειψη υποστήριξης από την πλευρά των εργοδοτών**.

- ✓ Οι δημοσιογράφοι προκρίνουν ως βασική ενέργεια για την βελτίωση και την απόκτηση δεξιοτήτων την **αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους στην εργασία και τη μάθηση μέσω δοκιμών και λαθών.**
- ✓ Επίσης αξιολόγησαν τα **προγράμματα κατάρτισης στον χώρο εργασίας** ως πρακτική που συμβάλλει θετικά στην βελτίωση και στην απόκτηση νέων δεξιοτήτων.
- ✓ Όσον αφορά την μορφή της εκπαίδευσης, τόσο η ποσοτική όσο και η ποιοτική ανάλυση, ανέδειξαν τον **συνδυασμό διά ζώσης και διαδικτυακής επιμόρφωσης.**

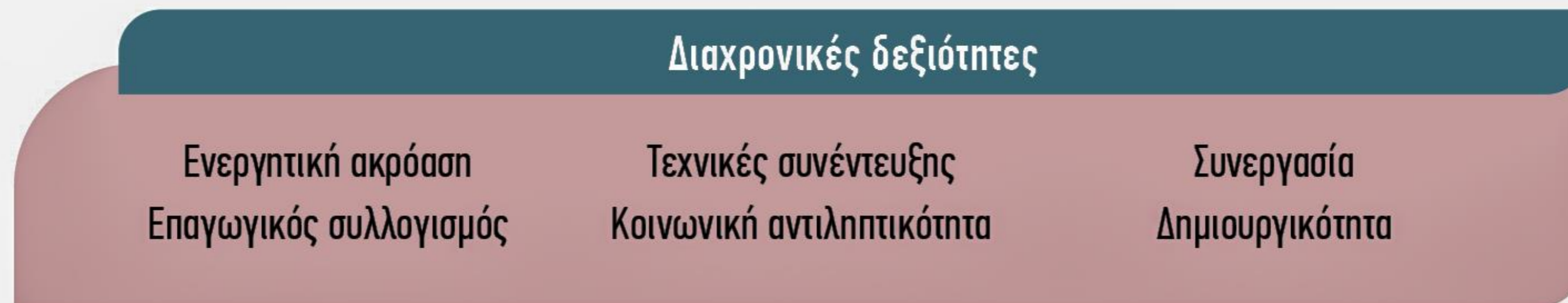
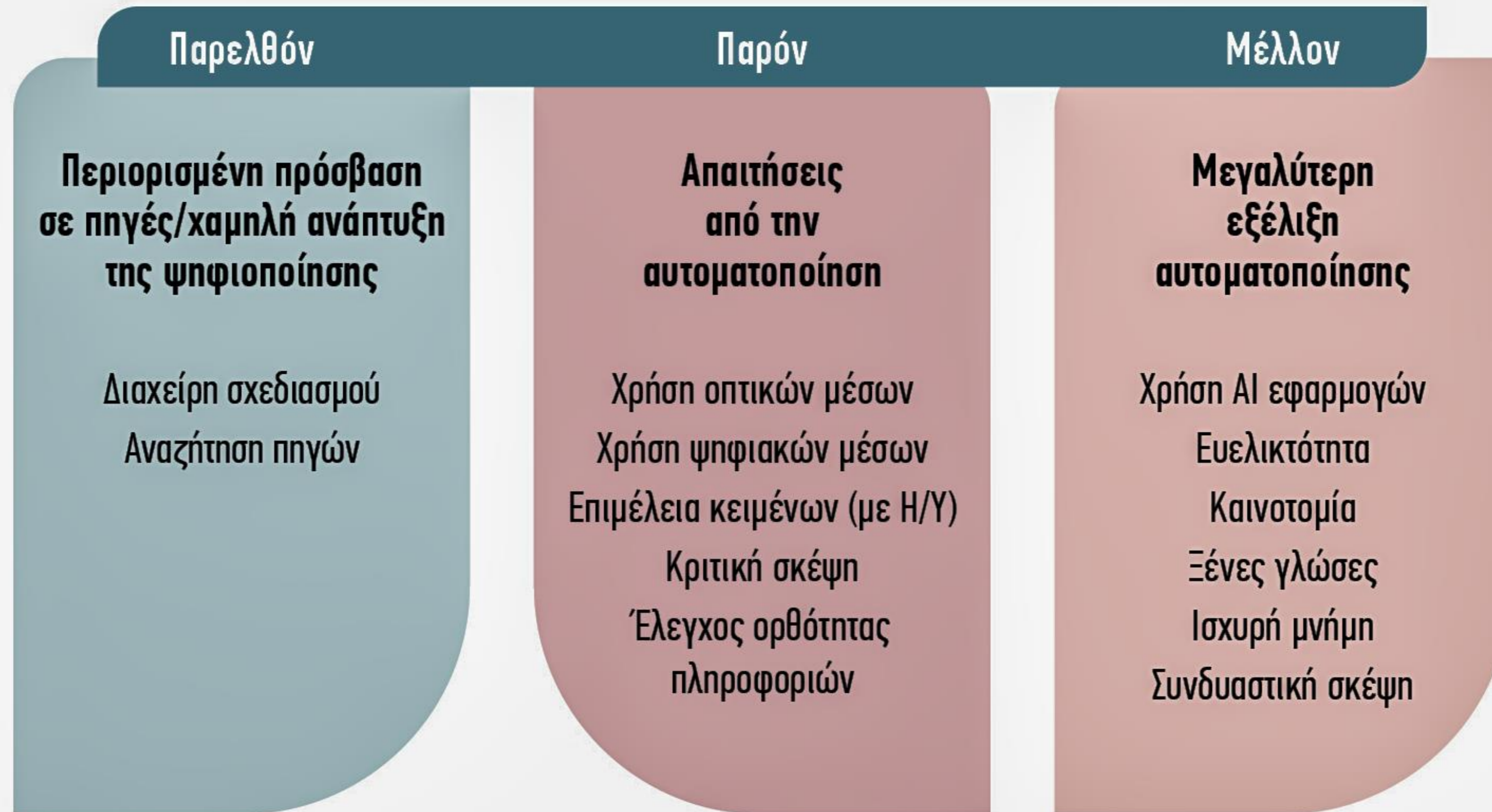
- ✓ **Ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες**, όπως είναι η **κριτική σκέψη**, ο **έλεγχος ορθότητας των πληροφοριών**, και η **χρήση ψηφιακών μέσων**, **γενικές επαγγελματικές**, όπως είναι η **ενεργητική ακρόαση** και **κοινωνικοσυναισθηματικές** όπως η **κοινωνική αντιληπτικότητα**, είναι απαραίτητες για τους δημοσιογράφους, καθώς είναι δεξιότητες που κρίνουν πως απαιτούν περισσότερο οι εργοδότες.
- ✓ Σύγκλιση μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων ως προς την σημαντικότητα των παραπάνω δεξιοτήτων προκύπτει στην **κριτική σκέψη**, στην **ενεργητική ακρόαση** και στην **κοινωνική αντιληπτικότητα**.
- ✓ Αξίζει να σημειωθεί ότι ο βαθμός κατοχής υπερτερεί έναντι του βαθμού απαίτησης από τους εργοδότες σε όλες τις υπό διερεύνηση δεξιότητες, πλην της **ευελικτότητας** και της **χρήσης ψηφιακών μέσων**.

- ✓ Ως συνέπεια της τεχνολογικής αλλαγής και της αυτοματοποίησης, οι περισσότερες δεξιότητες των δημοσιογράφων αναμένεται ότι θα αναβαθμιστούν ή θα ζητούνται περισσότερο στην αγορά εργασίας όπως η **χρήση ψηφιακών μέσων**, η **χρήση οπτικών μέσων**, η **ευελικτικότητα** και η **καινοτομία**.
- ✓ Αντίθετα, ο **έλεγχος ορθότητας πληροφοριών**, αναμένεται να υποβαθμιστεί, ενώ οι **κοινωνικοσυναισθηματικές δεξιότητες** (**κοινωνική αντιληπτικότητα**, **ενεργητική ακρόαση**) και οι **συνθέτες διαπροσωπικές δεξιότητες** αναμένεται ότι θα παραμείνουν στάσιμες ως προς τη σημασία τους.
- ✓ Το γεγονός ότι η δεξιότητα του **ελέγχου της ορθότητας των πληροφοριών** φαίνεται να υποβαθμίζεται μπορούμε να το αποδώσουμε στο ότι οι νέες τεχνολογίες και η γρήγορη διάδοση των πληροφοριών κάνουν πιο δύσκολη τη διασταύρωση των πληροφοριών.
- ✓ Αν και η ψηφιακή οικονομία αναμένεται να αλλάξει τον τρόπο εκτέλεσης είτε συγκεκριμένων καθηκόντων είτε ολόκληρων επαγγελμαμάτων, φαίνεται ότι **οι δεξιότητες που σχετίζονται με στάσεις, αντιλήψεις και συναισθήματα** των εργαζομένων, καθώς και **οι συστημικές, συνθέτες διαπροσωπικές δεξιότητες** είναι σχετικά δύσκολο να υποκατασταθούν.

Συνδυασμός αποτελεσμάτων ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας σε σχέση με τις υπό εξέταση δεξιότητες

	Δεξιότητα	Αναβάθμιση	Υποβάθμιση	Καμία μεταβολή
ΓΕΝΙΚΕΣ	1. Επιμέλεια κειμένων (με Η/Υ)	✓		
	2. Κοινωνική αντιληπτικότητα			✓
	3. Συνεργασία			✓
	4. Ευελικτότητα	✓		
	5. Διαχείριση σχεδιασμού	✓		
	6. Δημιουργικότητα	✓		
	7. Καινοτομία	✓		
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ	8. Τήρηση χρονοδιαγραμμάτων	✓		
	9. Ενεργητική ακρόαση			✓
	10. Κριτική σκέψη	✓		
	11. Επαγωγικός συλλογισμός			✓
	12. Έλεγχος ορθότητας πληροφοριών			✓
	13. Τεχνικές συνέντευξης			✓
	14. Χρήση ψηφιακών μέσων	✓		
	15. Χρήση οπτικών μέσων	✓		

Διαχρονική μεταβολή των δεξιοτήτων

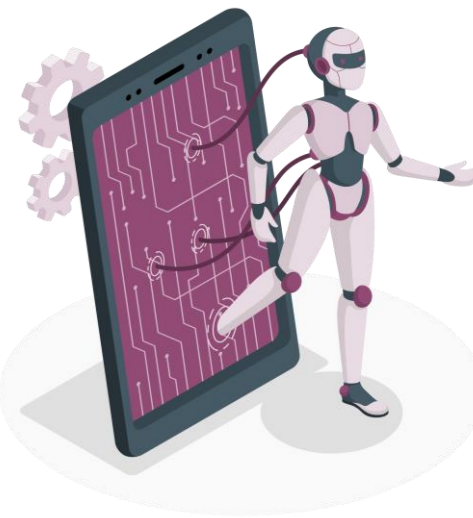
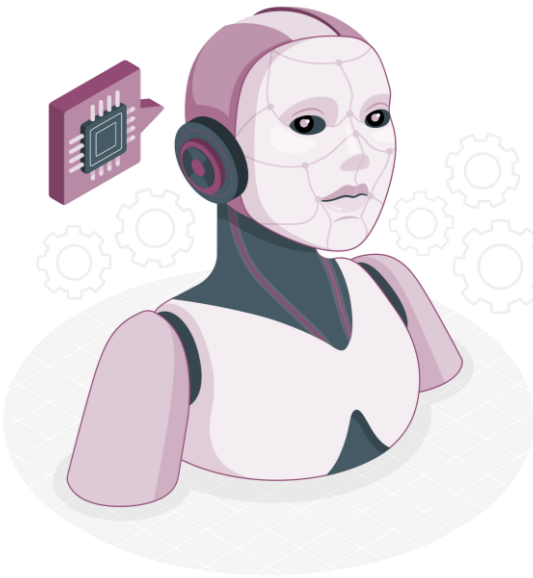
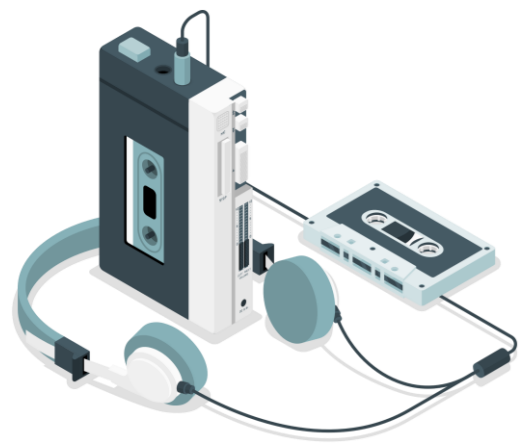

Διαχρονική μεταβολή των δεξιοτήτων

Απο τον δημοσιογράφο με το σημειωματάριο και το κασετοφωνάκι (στο παρελθόν)
στον ψηφιακό (παρόν) και στον AI δημοσιογράφο (στο όχι και τόσο μακρινό μέλλον)

Από τα υψηλά προσόντα και την εξειδίκευση στην ψηφιοποίηση και στον αυτοματισμό

Από την κριτική σκέψη στην εφαρμογή τεχνητής νοημοσύνης

Μελέτη διάγνωσης δεξιοτήτων

Μια θεωρητική και εμπειρική προσέγγιση

«Δημοσιογράφοι»

Συγγραφέας: **Χριστίνα Παρασκευοπούλου**

Επιστημονική επιμέλεια: **Ελένη Δρακάκη, Κώστας Μπουκουβάλας, Δημήτρης Παϊταρίδης**

Σας ευχαριστούμε!

Κώστας Μπουκουβάλας-Δημήτρης Παϊταρίδης